ÇKİSİZ SAZ
Her pazar günleri saat 14 den 18 e ve salı günü akşamı 19 dan 24 e kadar
Kemanî SADİ
idaresinde mükemmel saz heyetiyle birlikte
Bayan MUALLÂ
4. cü Vakıf Han BORSA Kıraathanesi, Telefon: 22308

TAN

Salı 20 İlkkânun 1938 TAN EVİ *İstanbul Ankara cad. 102* Dördüncü Yıl — No. 1217
TELGRAF: TAN, İSTANBUL. TELEFON: 24310, 24318, 24319

ATAMIZIN SON GÜNLERİ
Anlatan: Prof. MİM. KEMAL
Bugün çıkan YEDİGÜN'de bu emsalsiz röportajı okuyunuz.

ELEKTRİK SİRKETİNDE

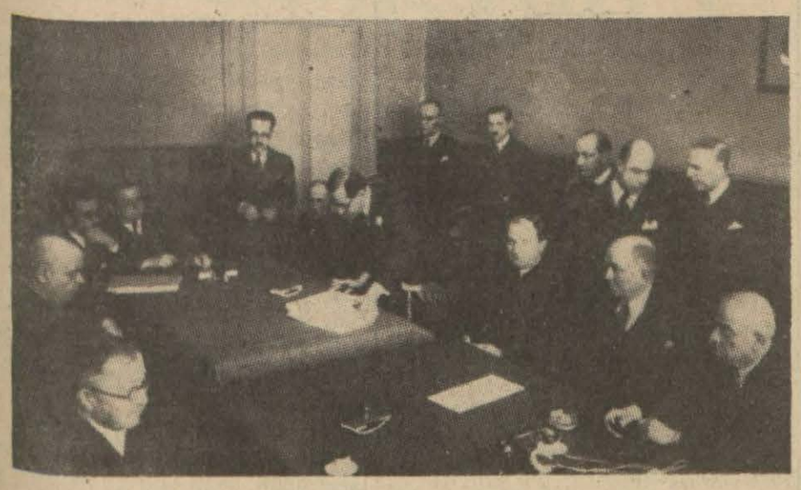

Dünkü umumî heyet toplantısından bir görünüş

İdare Meclisindeki Yedi Âza, Şirketi Dava Ediyorlar

Umumî Heyet Toplantısında Gürültüler Oldu, Âzalar Bilânçoyu İmza Etmediler

Kindorf

Tramvay ve Tünel şirketlerile tasfiye halindeki Elektrik şirketi umumî heyetleri dün öğleden sonra Metro Han'da toplanmışlardır. Elektrik şirketinin toplantısı hararetli münakaşalara yol açmıştır.

Umumî heyet, 9 meclisi idare âzası ve 5 te hissedarın iştirakile saat 16.30 da açılmış ve 18 e kadar bir buçuk saat sürmüştür. İdare meclisi ikinci reisi Halit Ziya Uşaklıgil'in riyasetinde yapılan bu toplantıda, ruzname mucibince, tasfiye heyeti, hazırlanan intikal bilânçosunu heyeti umumiyeye arzetmiş ve tasdikini istemiştir.

Bilânço hissedarlar heyeti tarafından tasdik edilmekle beraber, meclisi idarenin içtimada hazır bulunan 9 âzasından 7 si bilânçoyu kabul ve tasdik etmemişlerdir. Buna sebep, bilânçonun, şirketin hakikî gelirine uymaması ve ticaret kanununun 226 ve 455 inci maddeleri mucibince idare meclisince hazırlanması lâzım gelirken, tasfiye heyeti tarafından hazırlanmış olmasıdır. Elektrik şirketi tasfiye heyeti, ki iki ecnebiden mürekkeptir, buna lüzum görmiyerek meclisi idare namına bir bilânço

[Arkası Sa: 8, Sü 2 de]

İstanbulda Meyva ve Sebze Niçin Pahalıdır?

Hükûmet, bir taraftan mahsulâtımızın ihracat kudret ve kabiliyetini artırmak için tedbirler düşünürken, diğer taraftan da dahildeki müstahsil ve müstehliklerimizin refahını temine çalışmaktan bir an hali kalmamaktadır.

Ziraat Bankasının kredi kooperatifleri, Toprak Mahsulleri Ofisi ile Üzüm, İncir ve Fındık Kurumları hep bu düşüncelerin mahsulüdür. Bu meyanda, son günlerde İstanbulda da: "Yaş Meyva ve Sebze Kooperatifleri Birliği,, ismi altında bir teşekkül vücude getirilmiş ve işe başlatılmıştır.

Nizamnamesini tetkik ettiğimiz bu teşekkül o kadar şümullü ve o kadar faydalı bir teşebbüstür ki, bununla alâkadar olmıyacak ve bunun müsbet neticesinden memnun kalmıyacak ve istifade etmiyecek hiç bir fert tasavvur edilemez.

Çünkü; yaş meyva ve sebze meselesi halkımızın zarurî ihtiyaçlarını teşkil eden maddelerin başında gelir. Bu halde memleketimizin hiçbir yerinde bu mühim gıda maddelerinin fiyatlarında bir istikrar temini imkânı elde edilememiştir.

Müstahsil para kazanamadığından, müstehlik ise yaş meyva ve sebzeyi pahalı bulduğundan şikâyetçi...

Piyasada satılan meyvaların, sebzelerin yüksek fiyatını gören müstahsilin eline geçen paranın müstahsilden ibaret olduğunu işiden müstehlik hayretler içinde...

[Arkası Sa: 8 Sü: 1 de]

Topraksız Köylüye Arazi Verilecek

Kongre Murahhasları Ankaraya Gidiyorlar

Faik Kurdoğlu

(Yazısı 8 inci Sayfada)

Chamberlain Dedi ki:

"Akdenizde, Eski İtimat Ve Emniyeti Tesis Edeceğiz„

Avam Kamarasında, Başvekille Muhalefet Erkânı Arasında Sert ve Şiddetli Münakaşalar Oldu

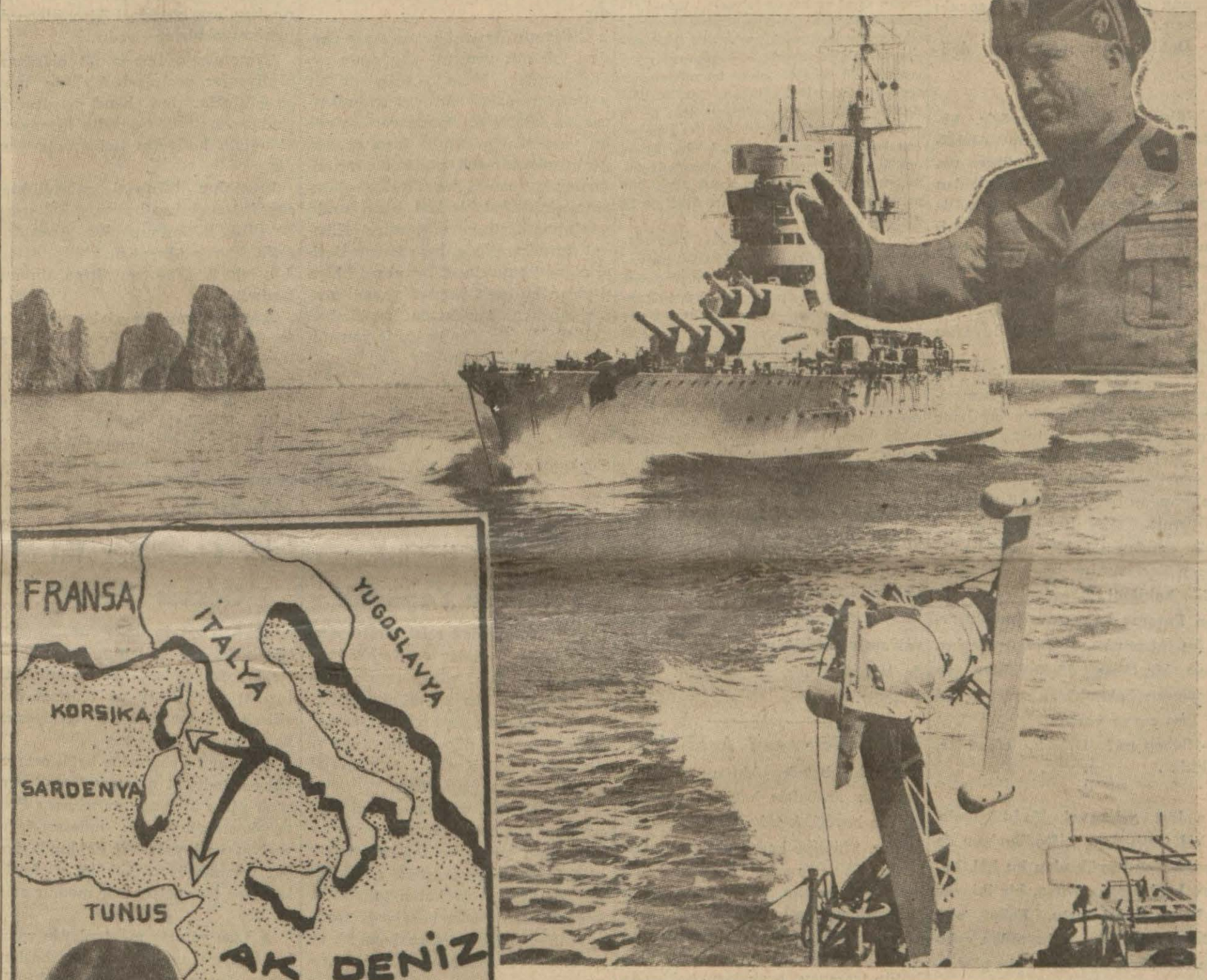

İtalya - Fransa kavgasının esası: Akdeniz hâkimiyeti

Londra, 19 (Hususî) — İngiltere Başvekili Mister Chamberlain, bugün Avam Kamarasında haricî siyasete ait bir çok suallerele karşılaşmıştır. Evvelâ amele namına Mister Dalton söz söylemiş ve hükûmetin siyasetini ancak itimatsızlıkla karşıladığını anlatarak hükûmetin İngiliz emniyetini bozduğunu, İngiltereye dostlarını kaybettirdiğini ve İngiltereyi tehlikeye düşürdüğünü söylemiş ve Başvekilin Münihte perişan olduğunu, Romada da ayni vaziyete uğramasının muhtemel sayıldığını izah etmiştir. Mister Dalton, arada İtalyanın Avrupada hegemoni istediğini, Mussolininin İspanya hakkında verdiği sözü tutmadığını ve Başvekilden cevap beklediğini söylemiştir.

Chamberlain'in sözleri

Başvekil Mister Chamberlain, cevabında, amele mebusunun İngiltere yi Almanya ile, Franko ile dövüşmiye sevketmek istediğini, fakat memleketin böyle düşünmediğini, İngiltere ile Amerika, sonra İngiltere ile Fransa arasının gayet iyi olduğunu, Fransa ile olan münasebetlerin muahedelerden üstün bulunduğunu söylemiş, daha sonra İtalyanın geçen birinciteşrindenberi İspanyaya gönüllü gönderdiğine dair söylenen sözlerin yanlış çıktığını anlamıştır.

Bunun üzerine Başvekil ile muhalefet erkânı arasında sertçe bir mü-

[Arkası Sa: 8, Sü: 3 te]

Otobüs Yolsuzluğu Davasına Başlanıyor

Ankara, 19 (TAN Muhabirinden) — Eski İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ hakkındaki otobüs yolsuzluğu evrakı bugünlerde temyiz mahkemesine verilecektir. Sürpagop mezarlığı hakkındaki karar sureti, Devlet Şûrasından Dahiliye Vekâletine bildirilmiştir. Bu davada bazı hallerden dolayı lüzumu muhakeme ve bazı hallerden dolayı da men'i muhakeme kararı verilmiştir.

Mülkiye dairesinin men'i muhakeme kararı verdiği meseleler Devlet Şûrası umumî heyetince ayrıca müzakere edilecektir. Lüzumu muhakeme kararı tebliğinden itibaren beş gün içinde itiraz etmek üzere, Muhittin Üstündağla arkadaşlarına bugünlerde Dahiliye Vekâletince tebligat yapılacaktır.

Kırşehirde Zelzele Felâketi

Yeniden 39 Ev Çöktü, 164 Ev de Harap Oldu

Ankara, 19 (Tan muhabirinden)— Şehrimize bugün gelen haberlere göre, Kırşehir Çiçekdağı mıntakasında zelzele kısa fasılalarla devam etmektedir. Tosunburnu mıntakasında Hamurluköyünde 4 ev yıkılmış ve 20 ev de oturulamıyacak bir şekilde hasara uğramıştır. Tosunluköyünde 15 ev hasara uğramış, Talenoğlu köyünde 12 evin dıvarları yıkılmıştır.

Bunlardan başka Sofular köyünde 31 ev yıkılmış ve Çiçekdağı hükûmet binasının dıvarları bazı yerlerinden çatlamıştır. Veletli mıntakasının Tapaeli köyünde 7 ev, Mahzenli köyünde de bazı evler hafifçe zarar görmüşlerdir. Karaisa köyünde 3 ev, bir değirmen tamamen yıkılmış, Boğaztepe köyünde 70, Karacaviranda 40 evin dıvarları çatlamıştır. Nüfus ve hayvanca zayiat yoktur. Çöken ev lerin yekûnu 39 kadardır. 164 ten faz la ev de kısmen veya tamamen hasara uğramıştır.

★

Kırşehir, 19 (A.A.) — İlk büyük zelzelede harap olan şehrimiz orta okul binası yerinde hükûmetimizin âcil tedbirlerle yaptırdığı yeni okul bugün törenle açılmış, ilk ders vali tarafından verilmiştir.

Kış Birden Bastırdı

Müthiş Bir Soğuk Hüküm Sürüyor

Kara kış birdenbire bastırdı. Gelen haberler, birçok vilâyetlere mütemadiyen kar yağdığını, havaların hayli soğuduğunu gösteriyor. Evvelki geec, Silivride müthiş bir kar fırtınasına tutulan yolcular, geceyi Kumburgaz köyünde geçirdikten sonra, ancak dün sabah yollarına devam imkânını bulabilmişlerdir. Fakat, yollarda kalın bir kar taba-

(Sonu, Sa. 8, Sü. 5 te)

PENCEREMDEN

Delilikler

Yazan: M. Turhan Tan

Abbas oğullarından biri, galiba Memun, çocukluğunda hocalarını kızdırmaktan ve maskaraya çevirmekten pek hoşlanırmış. Bir gün bu şımarık zevkini tatmin etmek için sarf okutan hocanın burnuna kadar sokulmuş ve onun hararetle anlatmaya çalıştığı dersi dinler gibi görünerek parmağını sof cüppedeki mini mini deliğe sokup oynamaya koyulmuş. Maksadı, üç beş milimetre kutrundaki deliği genişletmek ve yama kabul etmez bir biçime sokmak!..

Hoca, işin farkında olmakla beraber ses çıkarmamaya mahkûm, çünkü cüppeyle oynayan şakirdin, yakın bir istikbalde hükümdar olması muhtemel. Bununla beraber Memunun deliği derece derece büyültmesine kızmamak ta elinden gelmiyor, için için homurdanıyor, işte bu sırada şımarık prens soruyor:

— Hocam, küçük bir deliği parmakla büyültmeğe sarf âlimleri ne derler?

Hıncını çıkarmak fırsatını bulmuş olduğunu gören hoca hemen cevabı yapıştırır.

— Delilik derler efendimiz delilik!..

★

Abdülmecit devrinde müşir, Abdülâziz devrinde vezir olup Abdülhamit devrinde de şeyhülvüzera unvanını alan, fakat halk tarafından "Vezirlerin Nasreddin hocası„ adile anılan meşhur Hacı İzzet Paşa, bilmem hangi vilâyette bir yapı kurdurmaya kalkışır, kurbanlar keserek temel attırır, yüzlerce amele toplatarak işe germi verir. Fakat yapı bir türlü bitmez, hattâ temel duvarını aşmaz.

Para bol, usta bol, amele bol ve malzeme bol iken işin yürümemesine merak edenler kısa bir inceleme sonunda ne öğrenseler iyi?.. Meğer Hacı İzzet Paşa her sabah namazından sonra yapı yerine gelir, bir gün evvel yapılan işlerin altını üstüne getirttirirmiş.

Dün yapılanın bugün yıkılmasile yapının ilerlemesine imkân olmadığından hakikati öğrenenlerden bir kısmı Paşanın kâhyasına baş vururlar, bu tutumun sebebini sorarlar. Kâhya, bir lâhza düşündükten ve dört yanına bakındıktan sonra sesini kısa kısa cevap verir:

— Sebep mi? Delilik, efendiler, delilik!.. .

★

On dört yıl evvel Kadıköyünde, bir hâl yaptırılmıştı. Dedikodusu da binası kadar büyük olan bu hâl, hafızam beni aldatmıyorsa, bir iki yüz bin liraya malolmuştu. Fakat onu yaptıran şehremini iş başından çekilince bir takım rivayetler yüz gösterdi, yapının çürük olduğundan tutturularak o mıntakaya hâlin lüzumu olmadığına, hattâ İstanbulda hâl sistemi kurmanın doğru olamıyacağına dair bir çok mülâhazalar yürüttürüldü ve nihayet sarfolunan paraya acınmıyarak o koskoca bina yüzüstü bırakıldı.

O zaman bu garibeye mâna vermek pek te mümkün olmamıştı. Fakat şimdi Kartaldan, Pendikten Kadıköy yolile getirilen sebzelerin, meyvelerin İstanbulda yapılan, tıkır tıkır da işlemekte bulunan hâle götürüldüğünü, bir kısmının oradan tekrar Kadıköyüne geçirildiğini görenler, zihinlerde eskimiş bir düğümün yavaş yavaş açıldığını seziyorlar ve Kadıköyündeki hâlin yüzüstü bırakılmasındaki sebebi anlıyorlar. Meğer o da tarihi bir delilikmiş!..

YERLİ HABERLER

Yeni Valdebağı Sanatoryomu Bu Sabah Açı'ıyor

Yalnız Muallimler ve Talebeler Alınacak

Maarif Vekâleti Valdebağındaki prevantoryoma ilâveten, muallim ve talebeler için, bir de 120 yataklı sanatoryom inşa ettirmektedir. Bu yeni sanatoryomun 50 yataklık kısmı tamamlandığı için bugün saat 10 da merasimle açılacaktır. Maarif Vekâleti sıhhat teşkilâtı şefi Doktor Celâl Ataman, küşat resminde bulunmak üzere şehrimize gelmiştir. Ayrıca, orta tedrisat müesseselerinin sıhhî vaziyetini de tetkikten geçirecektir. Celâl Ataman, yeni sanatoryom hakkında dün bize şu izahatı vermiştir:

«— Maarif Vekâleti, kendine bağlı tedrisat müesseselerinde yatılı ve parasız okuyan zayıf ve kansız talebeleri tedavi etmek ve bunların vereme müstait bünyelerini kuvvetlendirmek maksadile 1927 senesinde Valdebağında bir prevantoryom açmıştı. İlk sene 85 talebe bu müesseseye sevkedilerek tedavi edildiler. Vekâlet 1928 de bu müesseseye muallimler için de 10 yataklık bir pavyon ilâve etti. O sene ve ertesi sene müessesede 335 talebe, 32 de muallim tedavi edildi. 1931 senesinde talebeye mahsus pavyonun yatak adedi 150 ye, muallimlere mahsus yatak adedi de 22 ye çıkarıldı.

Bu civar havasının hastalara fevkalâde yaradığını ve burada yatan hastaların vasati olarak 8 kilo kazandıklarını gözönüne alan Vekâlet, en son olarak, hastalığı ağırlaşmış ve verem karhası açılmış veyahut ta âni olarak karşılaşılmış bu gibi vak'alar için burada bir de 120 yataklı bir sanatoryom yaptırmağa karar verdi. Bu sanatoryomun 50 yataklık kısmı yarından itibaren sıra bekliyen hastaları kabul edecektir. Müessesenin kalan diğer 70 yataklık kısmı da sene içinde ikmal edilerek gelecek Cümhuriyet bayramına yetiştirilecektir. Bina heyeti umumiyesile 280 bin liraya mal olacaktır.»

Doktor Celâl Ataman, İstanbuldaki orta tedrisat müesseselerinde bugüne kadar hiçbir salgın hastalık vak'ası ihbar edilmediğini, yalnız vilâyet hududu içinde 20 ağır trahom vak'ası görüldüğünü, bu hastaların da tedavi altına alındıklarını ilâve etmiştir.

Bozuk Tramvay Arabaları

Frenleri bozuk olduğu bildirilen tramvay arabaları hakkında belediye fen heyeti, fennî tetkiklere başlamıştır. Şimdiye kadar yapılan tetkikattan 180 numaralı tramvay arabasına ait tesisatın, cereyanı nakledemiyecek vaziyette olduğu, 195 numaralı arabada da elektrik freninin bozuk olduğu anlaşılmıştır. Belediye bütün tramvay arabaları hakkında yapacağı fennî muayene ve kontroldan sonra neticesini bir raporla Nafıa Vekâletine bildirecektir.

Sümer Banka Bağlı Şirketler

Devlet sermayesile kurulan müesseselerin murakabesi hakkındaki kanunun tatbiki hazırlıkları bitmek üzeredir. Sümerbanka bağlı şirketler perşembe günü vaziyetlerini yeni kanuna uydurmak üzere fesih kararı vereceklerdir. Yeni kanun 1939 senesi ilk gününden itibaren tatbik olunacaktır.

Okmeydanı Cinayetini Örten Esrar Perdesi Yırtıldı, 2 Kişi Tutuldu

Bir Çift Yemeni Sayesinde Hâdisenin İçyüzü Olduğu Gibi Meydana Çıktı

Bir hafta evvel Okmeydanında bir yarın içinde bulunan cesedin etrafındaki esrar perdesi, dün tamamen kaldırılmıştır.

Maktul, Kastamoninin Daday kazasına bağlı Karamuk köyünden Mustafa oğlu İhsandır. En son olarak Topkapıda Takyeci mahallesinde inekçi İbrahimin yanında yanaşmalık etmiştir.

Suçlu olarak yakalananlar, Arap Muratla kopuk Ahmet isminde iki kişidir. Tahminlere göre, bunlar İhsanı parasına tamaan öldürmüşlerdir.

Cinayetin üzerini örten esrar perdesi, bir çift yemeni sayesinde aydınlanmıştır. Polis ve adliyenin bir haftalık mesaisi, hâdiseyi aydınlatacak en küçük bir ipucu vermeyince bu yemenilerin yapılış tarzı gözden geçirilmiş, bir çok ayakkabıcılar çağırılarak yemeni kendilerine gösterilmiştir. Fakat hiç biri, bunu kimin yaptığını kestirememişlerdir. Nihayet bu yemenilerin ham beygir derisi olduğu anlaşılmış, İstanbulda ham deriden bu çesit yemeni yapanlar araştırılırken Topkapıda ayakkabıcı Tekirdağlı Onniğin bu çeşit yemeniler yaptığı öğrenilmiştir.

Polis, dün sabah Onniği çağırarak yemenileri kendisine göstermiştir.

Onnik yemenileri görür görmez:

— Bu yemenileri ben yaptım, ve Topkapıda inekçilik eden İbrahimin yanaşması Dadaylı Mustafa oğlu İhsana 250 kuruşa sattım, demiştir.

Polis, bundan sonra inekçi İbrahimi çağırmış ve İhsanı sormuştur. İbrahim:

— İhsan bir ay kadar evvel hesabını kesti ve alacağı olan 30 lirayı da aldıktan sonra yanımızdan ayrıldı. Şimdi nerede olduğunu bilmiyorum, demiştir.

Bundan sonra İhsanın kimlerle düşüp kalktığı araştırılmış, kopuk Ahmet ve Arap Muratla sıkı temas ettikleri, beraberce Aksarayda bazı randevulara gittikleri öğrenilince de bunlar yakalanmışlardır.

Yemenilerin İhsana ait olduğunu söyliyenler, suçlularla birlikte morga götürülmüşler, hepsi de altın dişinden vesaireden cesedin İhsana ait olduğunu katiyetle tesbit etmişlerdir.

Maktulun hüviyeti anlaşıldıktan sonra iş suçluları bulmağa kalmıştır. Şimdilik, bütün şüpheler Arap Muratla, kopuk Ahmet üzerinde toplandığı için ikisi de zan altına alınmışlardır.

İhsanın yirmi iki yaşlarında olduğu da anlaşılmıştır. Yapılan tahminlere göre Arap Muratla kopuk Ahmet, İhsanı parasını almak için öldürmüşlerdir. Polis ve müddeiumumilik tahkikata devam ediyorlar. Suçluların bugün sorgu hâkimi önüne çıkarılmaları muhtemeldir.

Tifo Vakalarına Karşı Yeniden Tedbirler Alındı

Mekteplerde Talebe Muayene Ediliyor

Havaların müsait gitmemesi yüzünden şehrimizde gripal hastalıklar gün geçtikçe çoğalıyor. Bilhassa bazı semtlerde de tifo vakalarının tesbit edilmiş olması, sıhhat teşkilâtını acele sıhhî tedbirler almıya sevketmiştir. Mekteplerde tarama muayeneleri yapıldığı gibi bütün memurlara tifo aşısı vurulmağa başlanmıştır. Hastalığın seyrine göre lüzum görülürse umumî yerlerde de bazı tedbirler alınacaktır.

Sıhhat Direktörü Dr. Ali Rıza Baysun, bu mevzu etrafında dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

„ — Evvelki sene yaptığımız geniş mıkyasta tifo aşısının iyi neticelerini görüyoruz. Şehirde şimdi tifo vakası yok değildir. Fakat bu vakalar geçen senelerin ayni mevsimindeki vaziyete nisbetle yok denecek kadar azdır. Tifoya karşı olan tedbirlerimizi aşılandırmak ve diğer suretlerle devam ettirmekteyiz. Henüz umumî mahiyette bir tedbir alınmamaktadır. İlerde lüzum görülürse her türlü tedafüî tedbirlerin alınacağı şüphesizdir.„

MÜTEFERRİK :

Amele Sandığının Tasfiyesi Gecikiyor

Tramvay şirketi amelesinin, ceza, hususî sermaye ve ihtiyat akçe ismile üç kaynağa malik bir yardım sandığı vardır. Sandık, şimdiye kadar bu membalardan 750 bin liralık bir sermaye toplamıştır.

Son zamanlarda, amele sandığın tasfiyesi için bir karar almıştı. Fakat tasfiye işi henüz neticelendirilmediği için, sandık azaları alâkadarlara müracaatte bulunmuşlar bu işin süratle neticelenmesini rica etmişlerdir.

Yeni Kurulacak Maliye Binaları

Maliye Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden Defterdar Şevket, şehrimize dönmüştür. Vilâyet malî müesseseler müdürleri, dün Defterdarı ziyaret ederek kendi işleri etrafında direktifler almışlardır.

Öğrendiğimize göre, Defterdar, Ankarada bilhassa yeniden açılacak maliye şubeleri işi ile meşgul olmuştur.

Şehrimizde ihtiyaca göre, modern maliye şubeleri kurulacaktır. Bina projeleri esasen hazırlanmış olduğundan semtlerin ihtiyacına göre müsait yer bulundukça inşaata derhal başlanabilecektir.

★ Gümrük Başmüdürlüğüne tayin olunan Methi yeni vazifesine başlamıştır.

★ Kızılay maske fabrikası tarafından çıkarılan halk tipi maskeler, İstanbul ve Ankarada hayli rağbet görmüştür. Kızılay kısa bir zamanda bu tip maskeleri memleketin her tarafında satışa çıkaracaktır.

BELEDİYEDE:

Vali Bugün Üsküdarda Tetkikler Yapacak

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, bugün Üsküdar ve Kadıköy cihetlerinde tetkiklerde bulunacaktır. Bu iki semtin imarına ait olmak üzere şehir mütehassısı Prost tarafından hazırlanan plân dün akşam valiye verilmiştir. Lûtfi Kırdar, tetkiklerini bu plâna göre yapacaktır.

Lûtfi Kırdar, dün sabah belediye erkânını nezdine toplıyarak şehir sokaklarının tamir ve imarına tahsis edilmiş olan para üzerinde görüşmüştür. Neticede elde kalan tahsisatla Beyoğlundan başka kazalarda tamire muhtaç cadde ve sokakların bir an evvel yaptırılmasına karar verilmiştir.

Hayat Ucuzluğu İçin

Belediye İktısat müdürlüğü hayat pahalılığı ile mücadele için bir program hazırlamaktadır. Program katî şeklini aldıktan sonra, şehrimizdeki bütün iktısadî teşekküller seferber hale konacak, lüzum görüldükçe vilâyet ve belediyenin müdahalesile hayatın ucuzlatılmasına çalışılacaktır.

Otobüsçülerin Müracaatleri

Belediye tarafından ellerinden ruhsatnameleri alınmış olan otobüsçüler, dün, toplu bir halde belediyeye giderek tekrar vali ve belediye reisini ziyaret etmişler ve çalışmalarına müsaade edilmesini istemişlerdir.

Ellerinden ruhsatnameleri alınan otobüsçüler 27 kişidir. Bunlardan altısı Maçka - Beyazıt hattından, beşi Keresteciler - Eyüp hattından, dördü Sirkeci - Bakırköy hattından, diğerleri de başka hatlardandır. Vali, işi tetkike başlamıştır.

★ Paşabahçe ile Üsküdar arasında yapılacak olan şose 33 bin liraya münakasaya konulmuştur.

MAARİFTE;

On Muallime İhtar Cezası Verildi

İlk tedrisat inzıbat meclisi, dün öğleden sonra vali muavini Hüdai Karatabanın reisliğinde toplanmıştır. İnzıbat meclisi, 10 ilk tedrisat muallimin ihtar cezasile tecziyesine karar vermiştir.

★ Maarif Vekâletine bağlı orta ve yüksek tedrisat müesseselerini, yeni şehir planı üzerinde mütehassıs Prosta göstermek ve bu müesseselerin vaziyet ve kıymetleri hakkında izahat vermek üzere vekâlet müfettişlerinden Necmettin Bor memur edilmiştir.

★ Lise ve orta mekteplerde yazılı imtihanlara dünden itibaren başlanmıştır. Bu sene sualler her mektebin muallimler heyeti tarafından hazırlanmıştır.

Dahiliye Vekâleti Bir Mütehassıs Getirtiyor

Ankaradan alınan malûmata göre, Dahiliye Vekâleti hususî idarelerin muhasebe usulleri üzerinde esaslı tetkikat yapmak, bütçe ve hesap formüllerini basitleştirmek mevzuları üzerinde tetkikler yapmaktadır. Bu arada merkezi Brükselde olan beynelmilel şehirler birliğine de müracaat edilerek bir mütehassıs getirilmesine de karar verilmiştir.

SUAL CEVAP

S — Bir devlet kendi darpanesinde neden istediği kadar para bastıramıyor?

C — Her memleketin parasının bir altın karşılığı olmak lâzımdır. Bu altın karşılığı ne kadar çoksa, o memleketin parası o nisbette kıymetli olur. Kâğıt para, zaten altın veya gümüş paranın yerine çıkarılan bir nevi banknottur. Karşılığı olmadan çıkarılan paranın kıymeti yoktur. Devlet kendi darpanesinde istediği kadar para basabilir, o vakit bu paranın alelâde kâğıtlardan farkı kalmaz.

★

S — Sultanahmetteki Dikilitaş kimler tarafından konmuştur, üstündeki resimler yazı mıdır?

C — Bu taş milâttan 1547 yıl önce Firavunlardan üçüncü Totmozis tarafından Mısırdaki Helyopolis şehrine rekzedilmişti. Milâdın dördüncü asrı içinde Bizans imparatorlarından Murtad Jülien onu İstanbula getirtmek istedi. Fakat ömrü vefa etmediğinden bu işi büyük Teodos başardı. Dikilitaşı 390 tarihinde Bizansa getirtti Onun deniz kıyısından Atmeydanına getirilmesi için hususî bir yol açılmıştı. Boyu kaidesiyle beraber 24,87 metredir. Üzerindeki resimler hiyerogliftir, yani eski Mısır yazısıdır. Onu yaptıran Firavunun zaferlerini hikâye eder. Kaidesindeki yazılar lâtince ve rumca olup ayni mealdedir ve taşın 32 gün de şimdiki yerine konulduğunu bildirir.

★

S — İstanbul gazetelerinin satış miktarı nedir?

C — Bu, gazetelerce mahrem tutulan bir sırdır. Onun için size her gazetenin satış miktarını ayrı ayrı bildiremem. Sonra birbirimize düşeriz. Yalnız gazete satışlarının günden güne arttığını, harf inkılâbının feyzini göstermeğe başladığını söyliyebilirim.

★

S — Yugoslavya hükûmeti Türkiyeye hicret edip de malını mülkünü orada bırakanlara verilmek üzere muayyen bir tazminat vermeği kabul etmişti. Bu para ne vakit dağıtılacaktır?

C — Yugoslavya ile hükûmetimiz arasında yapılan bir anlaşma mucibince Yugoslavya hükûmeti 500 bin lira tazminat vermeği kabul etmişti. Fakat bu parayı sahiplerine dağıtmak lâzım gelse adam başına beş on lira kadar bir şey düşüyor. Bu paranın bu suretle heba olmasına meydan vermemiş olmak için hükûmet bu parayı muayyen bir işe tahsis etmek tasavvurundadır, doğrusu da budur.

★

S — Orta mektep mezunları bareme dahil memur olabilirler mi?

C — Olabilirler.

YURDDAŞ :

Çocuk yurdun direği, yuvanın gülüdür. Çocuğu sev. Yılda bir lira ver. Çocuk kurumuna üye ol!

TAKVİM ve HAVA

20 İlkkânun 1938
S A L I

12 nci ay	Gün: 31	Kasım: 45
Arabî: 1357		Rumî: 1354
Şevval: 26		Birincikânun: 7
Güneş: 7,22	— Öğle:	12,11
İkindi: 14,31	— Akşam:	16,42
Yatsı: 18,22	— İmsâk:	5,34

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava, yurtta Trakya, Kocaeli ve Egede kapalı ve yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve mevzii yağışlı geçmiş, rüzgârlar Egede cenubi, diğer bölgelerde şimali istikametten, garp bölgelerinde kuvvetlice, diğer yerlerde orta kuvvette, Marmara ve Egede fırtına şeklinde esmiştir.

İstanbulda hava kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgâr şimali şarkiden saniyede 7-9 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 761,2 milimetre idi. Sühunet en yüksek güneşte 12,6, gölgede 7,2 ve en düşük 2,0 olarak kaydedilmiştir.

Günün Resimleri

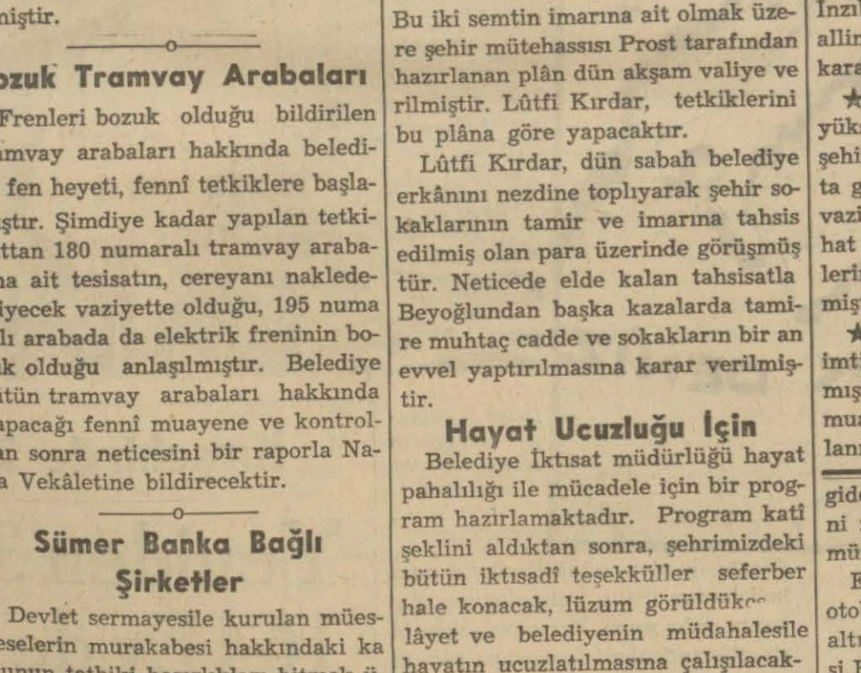

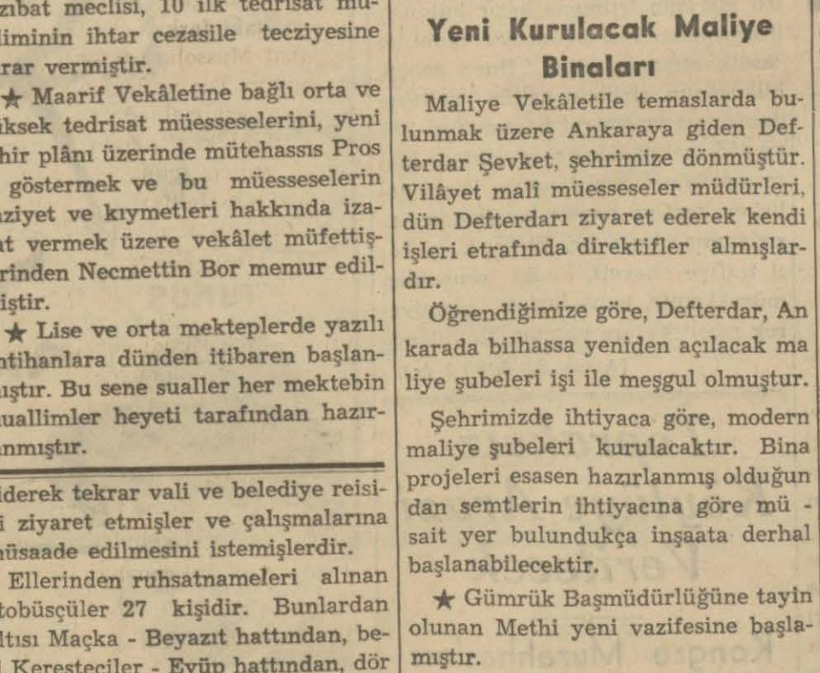

1 — Dün Konservatuarda bir konser verildi. 2 — Yeni seçilen Parti İdare Heyeti Valinin riyasetinde ilk içtimaını yaptı

BUGÜN

Ukranya Meselesi

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Günün telgrafları arasında göze çarpan şu haberleri altalta koyuyoruz:

Macar gazeteleri, Çekoslovakya -da kalan Rutenlerin faaliyetleri hakkında şiddetli neşriyat yapıyorlar.

Sovyet Birliği Çekoslovakyanın radyo neşriyatına şiddetle mukabe - leye karar verdi ve Çekoslovakyanın faaliyetlerini protesto etti.

Lehistan gazeteleri, Rutenya'nın ortadan kalkmasından ve Macaristan ile hududunun birleşmesinden memnuniyetsizlik göstermeğe devam ediyor ve Lehistan dahilindeki Ukranyalıların faaliyetlerini dikkatle ta - kipten hâli kalmıyor.

Rutenya ve Ukranyalılar hakkın - daki bütün bu neşriyat Orta Avru - pada kendini yeniden yeniye göste-ren büyük bir meseleye aittir. Me - seleyi ortaya çıkaran en belli başlı âmil, yeni Çekoslovakyayı doğuran âmilin tıpkısıdır. Çekoslovakya bu - lunduktan ve Almanya ile Lehistan ve Macaristan tatmin olunduktan sonra Çekoslovakyanın içinde Ru - tenya adlı bir ülke bırakılmıştı. Macaristan ile Lehistan, müşterek hudut sahibi olmalarına mani olan bu ülkeyi de ortadan kaldırmak istiyorlardı, fakat Almanyanın iradesi buna mani oldu ve iki memleket söz dinlemeğe mecbur kaldılar.

Rutenyanın büyük ehemmiyeti Ukranyalılarla meskûn olmasıdır. Ve bunlar Lehistandaki ve Sovyet Birliğindeki Ukranyalıların aynidirler. Rutenyadaki Ukranyalılara muhta - riyet verildiği için Lehistankadi Uk - ranyalılar da muhtariyet ve hürriyete kavuşmak istediler ve bütün Ukranyalıların tek bayrak altında hür yaşamalarını temin edecek günü bek lemeğe başladılar.

Çünkü bugün Ukranyalılar üç bayrak altında yaşıyorlar: Çekoslo - vakya, Lehistan ve Rusya.

Çekoslovakyadaki Rutenlerin muh tariyete kavuşmaları üzerine vazi - yetleri tamamiyle değişti. Ve memleketlerini yeni ve büyük Ukranyanın nüvesi saymağa başladılar. Nitekim Rutenyanın hükûmet merkezi olan Chust Orta Avrupanın en canlı siyasî merkezlerinden olmuş, ve Lehistandan kaçan Ukranyalılardan lejyonlar teşkiline başlamıştır.

Diğer taraftan Lehistandaki Uk - ranyalılar Lehistan diyetine bir kanun lâyihası sunarak Lehistanda on milyona yakın tahmin ettikleri Uk - ranyalılar hesabına otonomi istedi - ler ve bunların meclisteki lideri, Lehistan mebuslarının şiddetli mukabeleleri arasında Ukranyalıların her nerede olursa olsunlar tek bir millet teşkil ettiklerini söyledi.

Lehistandaki Ukranyalıların iste - dikleri tam manasiyle otonomi, ayrı bir meclis, ve ayrı bir hükûmettir.

Anlaşılan Lehistanda bütün bu faaliyetlerde Alman parmağı görülmek ve Almanyanın birleşik bir Uk - ranya vücuda getirerek onu bir nüfuz mıntakası yapmak istediği ileri sürülmektedir. Bu suretle Orta Avrupada kırk milyonluk yeni bir devlet teşekkül edecek ve bu devlet Alman nüfuzuna tâbi olacaktır.

Bir taraftan Lehistan, diğer taraftan Macaristan diğer taraftan Sovyet Rusyanın bu teşebbüslere karşı gelmelerinin hikmeti budur. Demek ki Çekoslovakya ancak daha büyük bir buhranı doğurmak üzere bir müddet için yatışmış bulunuyor. Bu daha büyük buhranın ne zaman doğacağını tahmin etmek hususunda güçlük çekildiği göze çarpıyor. Fakat ortada herkesin birleştiği bir nokta var. O da buhranın hazırlanmakta olduğu - dur. Acaba mukabil tarafların faaliyeti, bu buhranı doğmadan bertaraf edebilir mi? Edemez mi? Bunlar henüz belli değil.

Fakat mukabil tarafların faaliyete geçtiği muhakkaktır.

Millî Müdafaa Vekili Geliyor

Ankara 19 (Tan muhabirinden) — Millî Müdafaa Vekili General Kâ - zım Özalp bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

SON HABERLER

Macaristan - İtalya Yakınlığı

Kont Ciyano Peştede Temaslara Başladı

Berlin - Roma Mihverine Yugoslavyayı da Almak Için, İtalya Macaristana Tavsiyeler Yapacakmış

Budapeşte 19 (A. A.) — Kont Ciano meç hul askerin mezarına bir çelenk koymuştur. İalyan nazırı, bundan sonra Macar başvekili ve hariciye nazırını ziyaret etmiştir. Kont Ci ano, naib tarafından kabul edilerek yemeğe alıkonulmuştur.

Ziyareti Sebepleri

Roma 19 (A. A.) — Kont Cianonun Budapeşte seyahati hakkında İtalyan siyasî mahafilinde, kaydolunduğuna göre, eğer Macaristan Berlin - Roma mihverine olan dostluğuna Yugoslavyayı da teşmil ederse bu, büyük bir memnuniyet uyandıracaktır. Kont Cianonun bu yolda Macaristana dostca tav - siyelerde bulunacağı zannolunuyor.

Voca d'İtalia gazetesi Kont Cianonunun yapacağı temaslarla Tuna havzası siyaseti - nin tekâmül edeceğini ve yeni bir ilerleyiş adımı atacağını, Macaristan siyasetinin Ro - ma - Berlin mihverine istinat ettiğini, siyasî, ekonomi ve kültür sahalarında Macaristanın Almanya ve İtalya ile daha sıkı teşriki mesaide bulunmasının bekleneceğini anlatıyor. Ayni gazete diyor ki:

"Macaristanın, Bolşeviklere karşı mücadele hususundaki Alman ve İtalyan prensipleri ne ve keza Almanyanın ve İtalyanın Millet - ler Cemiyetine karşı olan vaziyetine uygun bir hattı hareket ittihaz etmesi kadar tabiî bir şey olamaz.,,

"Macaristan, Roma — Berlin mihverinden korkmalıdır.,,

Peşte 19, (Hususî) — Hariciye nazırı Kont Osaki mebusluk için seçim mıntakası önünde söylediği nutukta Macaristanın Ro - ma - Berlin mihverinin kuvvetinden korkma ması lâzım geldiğini söylemiş ve:

"Ben, bizzat Hitlerin ve Mussolininin ağzından, kuvvetli ve büyük bir Macaristanın Berlin ve Roma menfaatlerine uygun oldu - ğunu dinledim.,,

Demiştir.

Macaristan Yahudileri İçin Kanun

Rumanya da Yeni Tedbirler Alıyor

Budapeşte, 19 (A.A.) — Hatfoe gazetesine beyanatta bulunan yahudilik kanununun raportörü mebus Nak kai, yahudi meselesinin halli için ceman 8 milyon yahudinin yaşadığı Balkan memleketlerile Macaristan ve Polonya arasında bir itilâf akdedilerek şu esasın kabul edilmesini istemektedir:

"Avrupada bulunan yahudilerin hicret etmelerine mukabil ecnebî memleketlerde, bilhassa Şimalî ve Cenubî Amerikada bulunan milyonlarca Avrupalının memleketlerine avdet etmesi..,,

Yakında yahudiler hakkında bir kanun çıkarılacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu kanuna göre, büyük babalarından en aşağı bir tanesi hıristiyan olanlar ve 1 kânunusani 1938 tarihinden evvel hıristiyanlığı kabul etmiş bulunanlar, yahudi addedilmiyecektir. Entellektüle işlerde yahudilerin nisbeti, işe göre, yüzde 7 ilâ yüzde 20 ye indirilecektir. Ekonomik hayatta da nisbet, yüzde 7 ile yüzde yirmi arasında tehalüf edecektir.

Rumanyadaki Yahudiler

Bükreş, 19 (Hususî) — Hükûmet her sene elli bin yahudinin hicret etmesi için tedbir almıştır.

Yahudilere Akdeniz limanlarından birine çıkmak için serbest transit temin olunacak ve her birinin 9 İngiliz lirası kadar para taşımasına müsaade edilecektir.

Devlet Baremi Kanunu Projesi Encümende

Ankara, 19 (Tan muhabirinden)— Kamutay bütçe encümeninde bulunan devlet baremi kanunu projesi encümen reisi Mekki Ünsal, reis vekili Faik Baysal, aza Hüsnü Çakırdan müteşekkil talî komisyonca tetkik edilmekte idi. Komisyon mesaisini bitirerek projeyi encümene vermiştir. Encümen projenin anahatlarını kabul ederek ufak bazı değişiklikler yapmıştır.

Mussolininin Nutku Karşısında Tefsirler

Bir Fransız Gazetesi "Fransa Aleyhindeki Cereyan, Belki de Mussoliniden Başka Biri Tarafından İdare Ediliyor,, Diyor

Paris, 19 (Hususî) — Bütün gazeteler, Mussolininin nutkundan bahsetmektedir. Figaro Mussolininin nutku ile İtalyan gazetelerinin neşriyatı arasındaki farkı tebarüz ettirmekte, fakat Mussolininin nutku sırasında halkın Tunus, Korsika diye bağırdığını kaydetmektedir.

Journal diyor ki: "Alevin parlaması arzu edilen gün, her halde Chamberlain ile Halifax'ın Romayı ziyaretlerinin arifesi olacaktır.,,

Exelsior'a göre, Hitler Mussoliniye nasihat etmiş olacaktır. Belki de İtalyada Fransa aleyhine körüklenen cereyan Mussoliniden bir başkası tarafından idare olunuyor. Fransa da bunlara mukavemet sarih ve umumîdir.

Populair gazetesine göre, Mussolini, Chamberlain'in Roma ziyaretinden caymasına karşı gelmiştir. Muffrit sağ cenaha ve sol cenaha mensup olan Fransız gazeteleri Chamberlainin bir "Akdeniz Münihi,, hazırlamak üzere Romaya gitmek istediğini söylüyorlar.

Bir aralık Mareşal Göring'in Roma mülâkatı esnasında hazır bulunacağı şayi olmuştur. Fakat resmî mahafil bu haberi tekzip etmektedirler. Sonra Chamberlain'in Roma dönüşünde Hitleri ziyaret edeceği bahsolunuyorsa da bu haber de katiyetle tekzip olunuyor.

Mussolini Romaya döndü

Roma, 19 (A.A.) — Mussolini, saat 9,30 da yeni tipte bir elektrik trenile Romaya dönmüştür. Tren saatte 163 kilometre süratle Napoli ile Roma arasındaki mesafeyi bir buçuk saatte katetmiştir. Seyahat esnasında Mussolini makinistin yanında durarak katarın sevk âletlerinin işlemesile alâkadar olmuştur.

★

Paris, 19 (A.A.) — Tunus'da Fransız polisi, Cavdo isminde bir İtalyan faşist şefini tevkif etmiştir. Bu adam ırklar arasında düşmanlık uyandırmak cürmü ile maznundur.

Filistin Arapları Nümayiş Yaptılar

Kudüs, 19 (A.A.) — Hebron şehrinin cenubunda kâin Yatta kasabasında üç bin Arap, İngiltereye ve krala sadakatlerini bildiren büyük bir nümayiş tertip etmişlerdir. Tezahürata iştirak edenler arasında 60 bin kişiyi temsil eden bir şeyh de bulunmakta idi.

Nümayişçiler Filistine asayişi iade ettiği için İngiltere hükûmetine teşekkür etmişlerdir.

İngiltere valisi Oconor, İngiliz ordusunun âsileri tedip etmek için bütün gayretile çalışacağını ve Arapların da orduya muavenet edeceğini ümit ettiğini söylemiştir.

Londrada Boşanma Davaları Arttı

Londra, 19 (A.A.) — Geçen ilkteşrin ayı içinde 2143 boşanma davası, ikame edilmiştir. Böyle bir rakam şmdiye kadar kaydedilmemişti.

Belgradda Hırvat Sanat Sergisi

Belgrad, 19 (A.A.) — Hırvat Partisi reisi Maçek dün kalabalık bir halk kütlesi önünde ve bir çok zevat da hazır bulunduğu halde "yarım asırlık Hırvat sanati,, sergisini açmıştır. Siyasî mahafilin kanaatine göre, Hırvat milleti Maçekin idaresi altında Karacorceviç hanedanının riyaset edeceği Yugoslavya birliği lehinde harekete karar vermiş bulu - nuyor. Dünkü merasim ancak bu suretle tefsir edilmektedir.

Kral Faruk, Suriye Başvekili İle Görüştü

Kahire, 19 (A.A.) — Paristen Suriyeye dönmekte olan Suriye Başvekili Cemil Mardam, İskenderiyede Kral Faruk tarafından hususî surette kabul olunmuştur.

Suriye Başvekili krala, Suriye hükûmetinin Şamı ziyaret etmesi için vâki davetiyesini vermiş ve kral da bu daveti kabul etmiştir.

Nihaî Zafer Çinlilerin Olacaktır

Cepheye Yeni Çin Kuvvetleri Verilecek

Kveişev, 19 (A.A.) — Askerî Şûra reis muavini General Fengyusiang, yaptığı beyanatta Çinin nihaî zaferinden emin olduğunu söylemiş ve ilk safta harbeden Çin ordusunun mevcudunu bildirmemekle beraber bu mevcudun muazzam olduğunu, mühim Çin kuvvetlerinin Japon ordusu gerilerinde çete harbi yapmağa hazır bir vaziyete getirildiğini ve nihayet mühim Çin kuvvetlerinin de ciddî bir askerî talim ve terbiye görmekte olduklarını kaydeylemiştir.

General sözlerine şöyle devam etmiştir:

"Bazı cahil kimseler Hankov ve Kanton'un sukutundan sonra Çin ordularının infisah edeceğini zannet - mişlerdi.

Hakikat şunu ispat etmiştir ki, yüksek kumanda heyetinin büyük bir itina ile hazırladığı ve idare ettiği ricat sayesinde Çin ordusu ehemmiyetsiz zayiata uğramış ve ecnebî lerin hayretini mucip olduğu üzre Çin orduları değil yalnız müdafaa kabiliyetlerini bir çok noktalarda tecavüze dahi geçmişlerdir.,,

Çine verilecek istikraz

Londra, 19 (A.A.) — Hemen bütün gazeteler, ilk plânda olarak, İngilterenin Çin hükûmetine vereceği istikrazdan bahsetmektedir.

Times gazetesi, ihracatın genişletilmesi hakkındaki son kanun çerçevesi dahilinde yapılan ve Mareşal Çankayşekin yardım talebine bir cevap teşkil eden bu ilk istikrazı, daha diğerlerinin de takip eyliyeceğini kaydeylemektedir.

★

Tokyo, 19 (A.A.) — İvahama barut fabrikasında henüz bilinmiyen bir sebepten dolayı bir infilâk hasıl olmuştur.

Bu hâdise üzerine civarda bulu - nan dört fabrika faaliyetlerini hemen kâmilen tatil etmek mecburi - yetinde kalmışlardır.

Almanyadan İsviçreye Yeni Bir İhtar

Berlin, 19 (A.A.) — Völkischer Beobachter gazetesi, bir makalesinde İsviçreye aşağıdaki ihtarda bulun - maktadır:

"İsviçre bitaraf bir devlet olarak kalmak istiyorsa, Almanya aleyhin - deki tahrikâta ve propagandaya nihayet vermelidir. İsviçrede, Avustur yanın ve Südetler mıntakasının ilhakından sonra Almanyanın dahilî siyasetine karşı tahammül edilmez bir propaganda yapılmaktadır. Memleketin Alman taraftarı olan bütün ele manlarına eziyet ve kanun harici mu amele etmek ve Almanyaya karşı tah rikâtta bulunmakla İsviçrenin bitaraflığını tamamile ihlâl ettiğini kendisine katî surette hatırlatırız.,,

Anıt - Kabir Çankayada Yapılacak

Ankara 19 (Tan muhabirinden) — Atatürk için yapılacak Anıt - Kabi - rin nerede ve ne şekilde yapılacağı hakkında tetkiklerde bulunan komis yon çalışmalarına bugün de devam etmiştir. Aldığım malûmata göre mü tehassıslar Kabirin Çankayada ya - pılmasında müttefiktirler.

Kurutulan Bataklık

Ankara, 19 (A.A.) — Konyanın Aksaray kazası merkezinden geçe - rek gelişigüzel etrafa yayılan ve civar köylü için sıtma kaynağı olan Uluırmak bataklığının kurutulması için ırmağın mecrasından Tuz gölüne kadar 10 bin metreye yakın bir mesafede kanal açılmış ve bu suretle bin hektarlık bir bataklık tamamen kurutulmuştur.

FELEK

Doktor, Doktor Olmuş!

Yazan B. FELEK

Doktor Emin Beliğ, doktor olmuş diye bir rivayet çıktı.

Emin Beliği tanırsınız, Şehir ti - yatrosunun komedi kısmında oynar, Karayağız bir delikanlı... idi. Aynaroz Kadısında Şeyhülislâm rolü yapmıştı. Bir aralık komedi kısmını hayli yormuş olan operetlerde Arap zengini falan gibi roller de almıştı.

Kendisi Tıbbiyeden mezun, doktorasını yapmış bir fen adamıdır.

— Doktordan aktör olur mu?

Neden olmasın! İkisi de (tör) ile bitmiyor mu?

Bektaşi, imama sormuş:

— Abdestsiz namaz olur mu?

— Olmaz. Demiş. Bektaşi cevap vermiş:

— Ben kıldım, oldu.

Doktor Emin Beliğ de, aktör ola - yım dedi ve oldu.

Vaktiyle İzmirde Etem isminde bir delikanlı varmış. Güreşe meraklı imiş. Adı (Pehlivan) a çıkmış. Sonra Tıbbiyeye girip doktor olmuş. Bu zat da şair Eşrefin dostu imiş. Dok - torluğuna dair şu kıtayı söylemiş:

"Pehlivân idi mukaddemleri Doktor Edhem,,
"Yenilir herkese bîçâre küserdi kadere,,
"Pehlivanlıktan edip keffi yed oldu Doktor,,
"Herkesin sırtını şimdi o getirmekte yere,,

İşte doktor Emin Beliğ de aktörlükten keffiyed edip doktorluğa geçmiş dediler.

Tahkik ettik. Aslı yokmuş. Hattâ doktorun:

— Ben halkı gülmekten kırıp geçiriyorum, doktor olmaya hacet var mı? dediği de rivayet ediliyor.

Büyük Millet Meclisinin Toplantısında

Ankara, 19 (Tan muhabirinden) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtezin reisliğinde toplandı. Celse açıldıktan reis, Büyük Atamızın vefatı dolayısile İran parlâmentosunda büyük ölünün hatırasını tazizen irat edilen nutkun okunacağını bildirdi. Büyük kayıp karşısında dost İranın duyduğu derin teessürü ifade eden bu nutuk aynen okundu.

Bunu müteakıp Şûrayı Devlet kanununun müzakeresine devam edilerek encümenlere verilmiş olan maddeler müstesna olmak üzere mezkûr kanunun diğer maddeleri kabul edildi.

Meclisin yine bu toplantısında, askerî ve mülkî tekaüt kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkındaki kanunun birinci müzakeresi yapılmıştır, mübadil ve gayrimübadil ve muhacirlere müteallik kanunun 9 uncu maddesinin tefsire muhtaç bulunmadığına ait mazbata da üzerinde geçen müzakerelerden sonra adliye encümenine tevdi edilmiştir.

B. M. Meclisi çarşamba günü toplanacaktır.

Sellüloz ve Kaolin Fabrikalarımız da Faaliyete Geçiyor

Ankara, 19 (A.A.) — İzmitteki kâğıt fabrikasının tevsiine ait inşaat ikmal edilmiş ve makinelerin montajına başlanmıştır. İnşa halinde olan sellüloz fabrikası da önümüzdeki ağustosta işlemiye başlıyacaktır. Diğer taraftan Sümerbankın İzmitte kurmakta olduğu kaolin fabrikasının da bir iki aya kadar faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Aldığımız malûmata göre, İzmitte tesisi mukarrer klor fabrikasının ya kında temeli atılacaktır. Almanyaya sipariş edilmiş olan makineler yola çıkarılmıştır.

Kimya sanayiimiz

Ankara, 19 (A.A.) — Çatalağzında kurulacak olan kırmızı kibrit ve süper fostat fabrikaları için tayin edilen sahada mühendislerimiz tarafından tetkikat yapılmaktadır.

İnşaat projeleri hazırlanmış ve ma kineler sipariş edilmiştir.

Mahkemelerde

Polise hakaret suçluları Muhtelif cezalara Mahkûm edildiler

Bunlardan Biri Mahkemede Hakareti Tekrar Ettği İçin Hakkında Yeniden Zabıt Tutuldu

Asliye dördüncü ceza mahkemesi, dün sarhoşluk yaptıkları, polise hakaret ettikleri ve karakolun camını kırdıkları iddia olunan Salih, Fethi ve Ömer adlı üç arkadaşın duruşmalarını yapmış, şahitleri dinlemiştir.

Bunlar, evvelki gece zilzurna sarhoş olmuşlar ve Şehremininde börekçi Veli sokağında kavgaya tutuşmuşlardır. Polis Tahsin, işe el koymuş, bunların rezaletine mâni olmak istemiş, fakat üç kafadar polisi dinlemedikleri gibi kendisine de hakaret etmişlerdir. Polis, düdük çalmak suretile istimdat etmiş, gelen arkadaşlarile beraber bunları karakola götürmüştür.

Fethi ile Ömer, karakolda da dil tecavüzlerine devam etmişler, Salih de karakolun camlarını kırmıştır.

Suçlular, dün mahkemede her şeyi inkâr etmişlerdir.

Salihin ayni zamanda polis Tahsine bıçak çektiği de iddia edildiği için, meşhut suçlar müddeiumumisi, son iddiadan dolayı Salih hakkında umumî hükümlere ve sarhoşluktan da diğer arkadaşlarile beraber meşhut suçlar kanununa göre takibat yapılmasına karar vermiştir.

Mahkeme şahitleri dinlemiş, Salihe sarhoşluktan bir lira para cezası Fethiye, hakaretten ve sarhoşluktan bir ay beş gün, Ömere iki ay beş gün hapis ve otuz beşer lira para cezası vermiş ve tevkif etmiştir. Karar tefhim edildikten sonra Ömer:

— O vakit sövmemiştim, şimdi söveyim, diyerek heyeti hâkime önünde tekrar polis Tahsine hakaret etmiştir. Zabıt varakası tutularak mahkûm suçlu tekrar meşhut suçlar müddeiumumîliğine gönderilmiş, müddeiumumîlik tahkikatını yaptıktan sonra Ömeri, Sultanahmet sulh üçüncü ceza mahkemesine vermiştir. Hâkim mevkuf Ömeri dinlemiş, evvelce adam öldürmekten 7,5 sene hapse mahkûm olduğu ve verem hastalığı dolayısile hapishaneden çıktığı anlaşıldığından bu cihetin ağırcezadan sorulmasına karar verilmiştir. Duruşma, bunun için başka güne kalmıştır.

Ihtilas Edilen Para Miktarı 6,700 Liradır

Yedi bin lira ihtilâs ettiği iddiasile yakalanan Pangaltı telgrafhanesi havale tediye memuru Şadi hakkındaki tahkikat ilerlemiştir.

Şadi ihtilâsa ağustostanberi başlamıştır. Evvelâ mükerrer bir havale tediyesi göstermek suretile şefinden yüz lira çekmiştir. O vakit bunun farkına varılmamıştır. Şadi bundan sonra muhayyel 19 havale tediye emrini tediyat defterine uydurma tarihlerle geçirmiş ve şeften tam 6700 lira çekmiştir. Müddeiumumilik, Şadiyi vilâyetten müsaade aldıktan sonra tevkif ettirmiş ve telgrafhane şefi Cemal hakkında da takibat yapmaya lüzum göstermiştir. Cemal de kendisine gösterilen havale defterlerini kontrol ve tetkik etmeden para vermekten suçludur.

Müddeiumumilik, Cemal hakkında idare heyetinden bir karar almak üzere dosyayı bugün Beyoğlu kaymakamlığına gönderecektir.

Mühim Bir Sahtekârlık

Gülhane lâboratuvarlarında kıymeti tahlil ve tesbit edilmiş olmak sebebile bütün resmî ve hususî sıhhat müesseselerinde büyük bir rağbet ve revaç görmekte bulunmuş olan Rekor idrofil pamuklarının Tahtakalede bulunan bir imalâthanede taklit edilmekte olduğu müddeiumumilikçe haber alınmış ve ansızın yaptırılan bir araştırmada Rekor pamuklarına ait taklit paketler, mühürler ve markalar bulunmuştur.

Mühim olan nokta, ayni imalâthanede yerli ve yabancı bir çok ilâçların ve esansların da taklit edilmekte olduğunun bu arada meydana çıkmasıdır.

Tahkikat derinleştirilmekte ve taklitçiler hakkında kanunî takibat yapılmaktadır.

Toplantılar, davetler :

Elen Birliğinde Konser

Şehrimizdeki Elen Birliği, evvelki akşam Tepebaşında Kaza Ditalya'da bir müsamere vermiştir. Müsamerede Bomarşe'nin yazdığı Barbiye dö Sevil klâsik komedisi oynanmıştır. Komedide Sanakim, Y. Rusos, Kozakis çok muvaffak olmuşlardır.

● Önümüzdeki perşembe günü saat 18.30 da vilâyet seferberlik müdürü Cemal Gönenç tarafından Beyoğlu Halkevinde «Halk Edebiyatı» mevzuu üzerinde bir konferans verilecektir.

● Çocuk Esirgeme Kurumu Galata nahiyesi yıllık kongresi, 24-12-938 cumartesi günü 14 te Parti salonunda toplanacaktır.

Ipsaladaki Facianın Yeni Bir Safhası

Geçen yaz Hacı Osman bayırında başlıyan ve İpsalada üç kişinin ölümüyle neticelenen facianın otelci Cavide taalluk eden yeni bir safhası da dün kapanmıştır. Polis facianın kahramanı Ali Rızanın hüviyetini tetkik ederken onun Cavidin otelinde bir kaç gün yattığını bulmuş ve Cavidin polise beyanname vermediğini de gördüğü için kendisini müddeiumumiliğe göndermiştir. Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi dün, bu iddiayı tetkik ederek Cavidin suçunu sabit gördüğü için kendisine bir lira para cezası vermiştir.

Mahkûm, yüz kuruş ta mahkeme masrafı ödeyecektir.

POLİSTE :

Yeniden Dört Eroin Kaçakçısı Tutuldu

Zabıta, şehrin muhtelif yerlerinde üç kaçakçılık hâdisesi tesbit etmiştir:

Tophanede Karabaş mahallesinde oturan eroin satıcısı Arap Kadrinin evinde 11 paket eroin bulunmuş, tahkikata başlanmıştır.

Bayazıtta eroin çektikleri görülen 21 yaşında Asım ile 15 yaşında Mehmet de suç üstünde yakalanmışlardır.

Polis memurları, Balatta oturan Teohari isminde birisinin cebinde 1 paket eroin bulmuşlar, suçluyu asliye beşinci ceza mahkemesine vermişlerdir.

İki Randevü Evi Daha

Emniyet Müdürlüğü, ahlâk zabıtası şefliği 2 randevu evini daha meydana çıkarmıştır:

Tepebaşında Yeniçeriağası sokağında İbrahimpaşa apartmanında oturan Katinanın dairesinde 1 kadın, 2 erkek, İstiklâl caddesinde 200 numaralı apartmanda oturan Sofyanın dairesinde de 2 erkek, 2 kadın bulunmuş haklarında kanunî muameleye başlanmıştır.

Kira Yüzünden Kavga

Nişantaşında Baytar Ahmet sokağında oturan Tahsin ve ailesi Refika ile kiracıları sucu Mehmet arasında kira bedeli yüzünden kavga çıkmıştır.

Mehmet, ekmek bıçağı ile erkeği böğründen, kadını da kalçasından hafifçe yaralamıştır. Suçlu yakalanmıştır.

★ Vefada madenî eşya fabrikasındar çalışan tornacı Artin kazaen ayağını makineye kaptırmış, topuğu kesilmiştir. Yaralı, tedavi altına alınmıştır.

★ Beşiktaşta Hasfırın caddesinde oturan Osman mangal kömüründen zehirlenmiştir.

EKONOMİ :

Amerikaya Göndereceğimiz Türk Malları

İhracatçılar, Hemen Hazırlığa Başladılar

Türk - Amerikan Ticaret Anlaşmasının parafe edildiği haberi piyasalarımızda Amerika ile iş yapan ihracatçılar arasında çok müsait bir tesir husule getirmiştir. İhracatçılar bilhassa serbest dövizle ihracat yapılabileceği kararına memnun almuşlardır. Anlaşmanın metni henüz malûm olmamakla beraber Amerikaya tütün, üzüm, incir, fındık, ceviz, halı ve saire gibi bir takım ham maddelerin ihracında müsait vaziyetler bulunduğu duyulmuştur.

İkincikânunun on beşinde meriyete girecek olan yeni anlaşmanın tatbikatına kolaylık olmak üzere şimdiden bazı maddeler üzerinde hazırlıklara başlanmıştır. Amerikaya bu sene on milyon kilo tütün ihraç edileceği de mevsuk olarak verilen haberler arasındadır.

Heyetimiz Atinadan Döndü

Türkiye - Yunanistan arasında yapılan yeni ticaret anlaşmasını idare eden Türk heyeti şehrimize gelmiş ve heyet reisi Burhan Zihni ve arkadaşları Ankaraya dönmüşlerdir.

★ Ziraat Vekâleti Orman Umum müdürü B. Hüsnü Yaman şehrimize gelmiştir. Bir hafta kadar tetkikat yapacaktır.

★ Dün Ticaret Odasında Afyon ticaret müzakerelerine devam edilmiştir. İhzarî komitenin hazırladığı etüdler üzerinde görüşülmüştür.

BORSA

ÇEKLER

19 - 12 - 938

Londra	5.88
Nevyork	125.66
Paris	3.3125
Milâno	6.6150
Cenevre	28.455
Amsterdam	68.3025
Berlin	50.4625
Brüksel	21.1750
Atina	1.0725
Sofya	1.5475
Prag	4.3125
Madrid	5.88
Varşova	23.8250
Budapeşte	24.7575
Bükreş	0.90
Belgrad	2.8125
Yokohama	34.3275
Stokholm	30.2725
Moskova	23.7375

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu II. Peşin	19.175
Ergani	19.40
Sıvas-Erzurum hattı istikrazı	19.15
1938 yüzde beş ikramiyeli	19.30
Merkez Bankası	112.25

Bir Kaçakçılık İddiası Tahkik Ediliyor

Gümrük muhafaza teşkilâtı yeni bir kaçakçılık meydana çıkarmıştır:

Bir senedenberi şehrimizde neşredilen "Beynelmilel varyete,, isminde bir artist mecmuasının sahipleri olan Albost ve Ludvig Büher isimlerinde iki ecnebi, bu mecmuadan Avrupaya bir senedir bir çok nüsha satmışlar ve bunların bedeli olarak muhtelif şehirlerde 15 bin Türk lirası biriktirmişlerdir. Bu paraların Avrupada bloke olarak ve kambiyo müsaadesi alınmadan bırakıldıkları anlaşılmıştır. Bu paranın memleket dahiline getirilmesi icabederken dışarıda bırakılması mevzuatımıza göre kaçak telâkki edildiği için iki suçlu da davaları görülmek üzere asliye beşinci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

İzmirde Kadın Eğitmenler Kursu Açılacak

İzmir (TAN) — Yakında burada kadın eğitmenler kursu açılacaktır. Bu kurslarda, Kızılçullu kadın öğretmenler kursu mezunları öğretmenlik edecek ve kadın eğitmenler, köy kadınları için iyi bir rehber olarak yetiştirilecektir.

Karı Koca Zehirlenerek Öldüler

Onlarla Beraber Yatan Yavrular, Muhakkak Bir Ölümden Kurtuldu

Beyoğlunda Yenişehirde, Kavuk sokağında 26 numaralı evde oturan Mustafa ile karısı, evvelki gece, odalarına aldıkları mangaldaki kömürden zehirlenerek ölmüşlerdir. Fakat, koyunlarında yatırdıkları iki küçük çocuk, ölüm tehlikesini iyi bir tesadüfle atlatmışlardır.

Vakanın geçtiği ev, Umumî Harpte Ruslara esir düşen ve bir kaç ay evvel İstanbula gelen 40 yaşlarında Erzurumlu Mustafanındır. Mustafa RusyadaTosa isminde bir Rus kızı ile evlenmiş, bundan iki çocuğu olmuştur. İki ay evvel İstanbula döndüğü zaman biriktirdiği iki bin lirasile şimdi oturduğu evi satın almış, altını da kahvehane haline koymuş ve burada çalışmıya başlamıştır. İki gün evvel karısile beraber gripe yakalanmışlar, evvelki akşam da bir mangala kömür koyarak odalarına almışlardır. Karı koca biri üç aylık, diğeri iki yaşındaki çocuklarını da kendi yataklarına alarak erkenden yatmışlardır.

Sabahleyin çocuklar uyandıkları zaman her ikisinin de hareketsiz bir halde upuzun yattıklarını farketmişler ve korkudan ağlamıya başlamışlardır.

Bunların katıla katıla ağlamaları evin yukarı katında oturan kiracıların nazarı dikkatlerini celbetmiş, aşağıya inmişler, kapıyı kırarak içeri girmişlerdir. Ana ile babanın zehirlenerek öldükleri anlaşılınca hemen polise haber verilmiş ve hâdise müddeiumumiliğe bildirilmişitir.

Tabibiadil Enver Karan cesetleri muayene etmiş ve ikisinin de kömür gazı ile öldüklerini tesbit ettiği için gömülmelerine izin vermiştir.

Polis çocukları karakola götürmüştür. İki aylık yavruya sabaha kadar aç kaldığı için karakolda hizmetçilik yapan ve yeni doğuran bir kadın kendisine süt vermiştir.

Anlaşıldığına göre, ana ile baba grip geçirdikleri için kömür gazına mukavemet edememişler, fakat çocukların sıhhatleri yerinde olduğu için gaz onlara tesir etmemiştir. Polis çocukları Darülâcezeye yerleştirecektir.

BİR FACİA

Bir Genç, Tren Altında Kaldı, Bacağı Kesildi

Yaralı, Ümitsiz Bir Vaziyettedir

Şehremininde Fışkırık sokağında oturan Selâhattin isminde bir genç, dün tren yolunu takiben Samatyadan Yenikapıya giderken Tam Davutpaşa köprüsü üzerinde bir banliyö treni ile karşılaşmıştır. Trenin önünden bir tarafa kaçamıyacağını hisseden Selâhattin, kendisini köprüden aşağı atmak istemiş, fakat muvaffak olamamıştır.

Lokomotif, zavallı gencin sol bacağını koparmış, Selâhattin bu sırada köprünün altına yuvarlanmıştır. Yaralı derhal Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Çankırı Dokumacıları Bol İpliğe Kavuştular

Çankırı, 19 (Tan muhabirinden)— Ziraat Vekâleti memurlarından Reşat, köylünün ziraat işlerini tetkik için buraya gelmiştir. Dokumacıların iplik dilekleri de, Ziraat Bankasının aracılığı ile ucuza temin edilmiş bulunuyor.

DOĞUM

Emniyet müdürlüğü 4 üncü şube müdürü Tacettin Ortaçın bir kız evlâdı dünyaya gelmiştir. Deniz tesmiye olunan nevzada uzun ömürler temenni ederiz.

ÖLÜM

Fen ve San'at Müdürlüğü Deniz Şubesi müdürlüğünden mütekait ve eski İstanbul Liman Reisi Haydar bey ölmüştür.

Üsküdar Ayazma mahallesi Tulumba sokak No. 18 evinden ayın 20 nci salı günü saat 11 de kaldırılacaktır. Cenaze namazı Üsküdar Yeni camiinde kılınacaktır.

TEPEBAŞI DRAM KISMI
20 - 12 - 938 Salı günü akşamı saat 20.30 da
VİNDSOR'un ŞEN KADINLARI

AYNAROZ KADISI
Çarşambaya başlıyor
ALEMDAR ve MİLLÎ'de
TÜRKÇE

21 Kânunuevvel Çarşamba akşamı Turan Tiyatrosu
YAVRUMUN GECESİ
Ses kraliçesi
HAMİYET YÜCESES
ve arkadaşları
Sanatkâr NAŞİT ve CEMAL SAHİR birleşiği
BATAKHANE komedi 3 perde tafsilât el ilânlarında

Amerikayı Titreten Kanlı Haydutların Meraklı ve Müthiş Maceraları, ibretle görülecek hayat ve akıbetleri, Hiç bir Filmde
SON GANGSTER
Filminde olduğu kadar
Heyecanlı - Kuvvetli ve Müessir Sahnelerle Gösterilmemiştir.
Önümüzdeki Perşembe akşamı İPEK Sinemasında

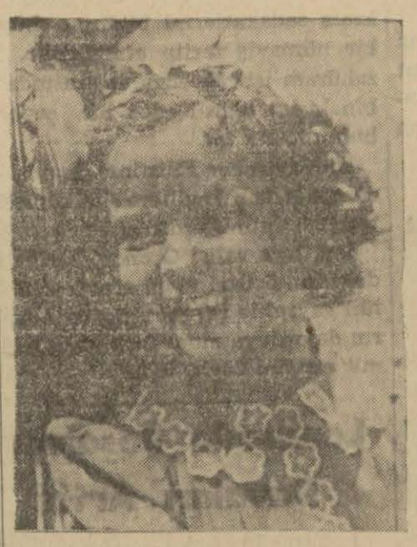

YARIN AKŞAM NOEL HAFTASI MÜNASEBETİYLE
MELEK Sinemasında 2 BÜYÜK FİLM BİRDEN
1 — Sevimli artist, Küçük Yıldız
SHIRLEY TEMPLE
tarafından yaratılan büyük, müessir Fransızca sözlü
KIR ÇİÇEĞİ
2 — MİKİ MAVSLARIN BABASI ve MUCİDİ MEŞHUR
WALT DİSNEY
in en son eseri; tamamiyle renkli
MİKİNİN 1938 ŞEN HAFTASI
DİKKAT: Bu hafta ÇOCUKLAR için hususî tenzilât vardır.
Yarın akşam için numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır. Tel: 40868

Radyo

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları. Türkiye Radyosu Ankara Radyosu.

Dalga Uzunluğu

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

12,30 Müzik (kuartet - Pl.). 13 Saat ayarı ve haberler. 13.10 - 14 Türk müziği (Halk türküleri - Pl.).

18 Müzik (Eğlenceli plâklar). 18,30 Türk müziği (İnce saz faslı). 19,15 Saat ayarı ve haberler. 19.25 Müzik (Bir solist - Cumhurrullah Duygu). 19.45 Konuşma (Doktor Başk. Flarm. Orkes. dan Klarinetist Hayrun saati). 20 Türk müziği - (Münir Nurettin - konseri). 21 Saat ayarı ve Borsa, kambiyo ve toprak mahsulleri borası. 21.15 Müzik (Küçük orkestra). 22.15 Konuşma. 22.30 Sinema sesi. 23.30 - 23.45 haberler ve yarınki program

★

SENFONİLER:

23 Varşova: Fitelberg'in idaresinde senfonik konser (Mozart, Spohr).

HAFİF KONSERLER:

7.50 Varşova: Plâk koknseri (8.15: Kraza). 7.10 Berlin kısa dalgası: Sabah konseri. (8.15: Devamı). 8.20 Prag: Musiki ve şarkı. 7.35 Bratislava: Plâk.

ODA MUSİKİSİ:

15.30 Prag kısa dalgası: Yaylı sazlar kuarteti. 19: Bükreş: Oda musikisi trioları (Mozart).

RESİTALLER:

15.15 Berlin kısa dalgası: Şarkılar (18.30: Armnoki). 17.35 Varşova: Piyano resitali (Brahams, Reger). 18 Bükreş: Şarkı resitali. 18.25: Peşte: Koro havaları. 18.35 Prag: Şarkı, piyano. 18.25 Bratislava: Macar havaları.

Su Tarifeleri Tetkik Ediliyor

Ankara, 19 (A.A.) — Hükümetçe satın alınarak halen belediyelerimizce işletilmekte olan su şirketlerinin abonmanlarile olan münasebatını idarî ve malî vaziyetlerini tetkik için Nafıa Vekâletinde bir komisyon teşekkül etmiştir. Maliye Vekâletinden bir müfettişin de dahil bulunduğu bu komisyon halen tatbik edilmekte olan su tarifelerini de tetkik etmektedir.

Komisyon vekâletçe tetkik edilerek alınan neticeler belediyelere bildirilecektir.

Şaht'ın Seyahati İçin Bir Tebliğ

Berlin, 19 (Hususî) — Bugün neşrolunan bir tebliğde Doktor Şahtın, beynelmilel tesviye bankası içtimaına gelemiyen İngiltere Bankası şefi Mister Montagu ile görüşmek üzere Londraya gittiği, bu münasebetle bir çok mselelere temas edildiği bildirilmektedir.

Ağaçta Asılı Bulundu

İzmir (TAN) — Bergamada çiftçi Mehmet Etkinin karısı 32 yaşında Sultan, hayvanları otlattığı çayırdaki badem ağacında asılı bulunmuştur. Tahkikata başlanmıştır.

Avrupa Barışı ve Mihver Siyaseti

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herseyde temiz, dürüst, samimi olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16 9 3,5 liradır. Abone bedeli pesindir Adres değiştirmek 25 kuruştur Cevap için mektuplar 10 kuruslık pul ilâvesi lâzımdır

GÜNÜN MESELELERİ

Türk Mimarlarının Dileği

Ebedî Şef Atatürke lâyık bir anıt - kabir yapılacak. Bunun üzerinde hükûmetle milletin pek titiz olduğuna şüphe yok. Herkes, her Türk ister ki, bu anıt - kabir, bu memleketi kendisine bağışlayan büyük adamın yaptığı büyük eserle mütenasip olsun.

Ankarada bu işle meşgul olan bir komisyon vardır. Komisyon anıt - kabir için beynelmilel bir müsabaka mı açacaktır, bunu kendisince sanatkârlığı ve kabiliyeti tanınmış büyük bir san'atkâra mı verecektir, bilmiyoruz. Yalnız Türk mimarlarının, bu işte kendilerine bir hizmet nayı verilmiyeceğinden korkarak endişeye düştüklerini işitiyoruz.

Böyle bir anıt - kabir yapabilecek kabiliyette bir artistimiz var mıdır? Bu suali sormıya lüzum görmüyoruz. Fakat şüphesiz ki onlar da ruhlarının ilhamını bu işte göstermek arzusundadırlar, ve onlara bu imkânı vermek, Türk mimarına saygı göstermek olacaktır.

★

Takvim Ticareti

Yeni sene başına şurada pek az günler kaldı; birçok ticarethaneler, mağazalar çeşitli, cicili bicili duvar ve cep takvimleri yaparak şimdiden dağıtmıya başladılar; bunlardan bazıları reklâm mahiyetinde tertip edildikleri için parasız dağıtılıyor; bazıları da satılıyor.

Fakat bunlardan ayrı olarak üçüncü bir kısım takvimler daha var ki onlar da klüp, veya herhangi hayır müesseseleri tarafından tertip edilmişlerdir. Klübe, yahut hayır müessesesine fayda temin edecek böyle bir teşebbüsü doğru bulmıyanlardan değiliz; fakat klüp veya hayır müessesesi namına bastırılan bu takvimlerin satış tarzını hiç hoş görmüyoruz.

Nasıl görelim ki bu takvimlerin pek çoğunun üzerinde fiat yok; satışı üzerine alan herhangi bir kimse bir müesseseye başvurdu mu evvelâ klüp veya hayır müessesesinin cidden yardıma mühtaç bulunduğundan ve müracaat ettikleri kimselerin hayırperverliklerinden tutturarak beş lira veya daha ziyade bir paradan kapı açıyorlar ve bu parayı hemen alabilirlerse ne âlâ; aksi takdirde pazarlığa girişerek dört, üç, iki ve hattâ bir liraya kadar iniyorlar!

Eğer klüpler veya hayır müesseseleri onlara yüksek bir fiat koyarak kendilerine vermiş ise bu mutavassıt kimselerin fiatı kırmalarına imkân olamazdı; yok. yukarıda dediğimiz gibi asgari olarak bir lira fiat koymuslarsa fazla alınabilecek para, her ne olursa olsun mutavassıtın cebine kalıyor demektir; ki işte biz bunu hoş görenlerden değiliz.

Böyle bir pazarlığa şahit olan gazetemize mensup bir zat, oradaki çekişmeyi bize anlattığı zaman yüzümüz kızarmadı dersek açıkça yalan söylemiş oluruz.

Kısaca maksadımızı söyliyelim:

Bu gibi muhtıra, takvim veya her ne ise, üzerine sabit bir fiat konulmalı; mutavassıtlara da onun üzerinden hizmetine mukabil bir komisyon verilmelidir. Farzımuhal olarak fazla alınacak para o cemiyete ait kalsa bile hayır işlemek pazarlığa tâbi tutulamaz!...

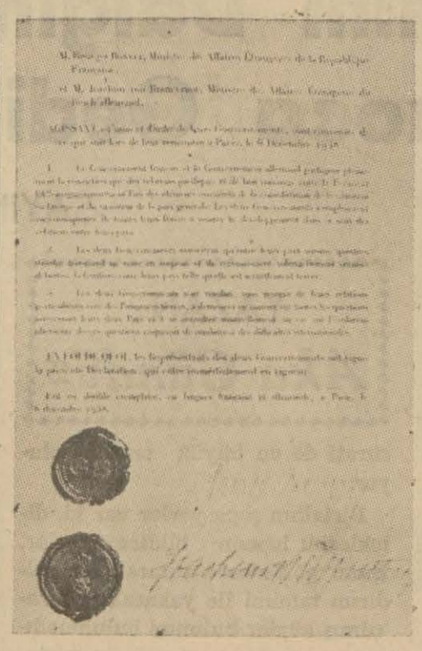

Almanya, Paris Deklârasyonunu İmzaladıktan Sonra, İki Milletin Dış Siyasetinin Temeli Olduğunu İlân Etmekte Gecikmedi

Almanya ile Fransa arasında imzalanan deklârasyon bir bakıma göre, bu iki memleket arasındaki bin yıllık düşmanlığa son vermiş ve Avrupanın sosyal varlığındaki en derin ve en mühlik yarayı kapamıştır.

Fakat metnini okuduğumuz takdirde ne ile karşılaşıyoruz: Evvelâ iki memleket arasındaki barışçı ve iyi münasebetlerin Avrupadaki vaziyeti sağlamlamak ve umumî barışı korumak için lüzumlu olduğu anlatıldıktan sonra deklârasyonun birinci maddesinde iki memleketin aralarındaki münasebetleri bu yolda inkişaf ettirmek için bütün gayretlerini sarfedecekleri söyleniyor. Fakat bu formül, Kelloğ - Brian paktının icaplarından bile geridir. İki taraf harp etmemek için sözleşmiyor ve aralarındaki her ihtilâfı ancak barış yollarile halletmeyi de katî surette taahhüt etmiyorlar. Ara bulmak, hakeme müracaat etmek, kollektif emniyet gibi metotların birinden de bahsolunmamaktadır.

İkinci maddede iki taraf arasında hiçbir bariz arazi meselesi bulunmadığı anlatılıyor ve aralarındaki bugünkü hudu - du, katî mahiyette sayıyor. Fakat bu taahhüdün sırf Avrupa hududuna ait olduğu anlaşılmaktadır. Bugün iki memleket arasında Afrikada hudut yoktur. Sonra Almanyanın Fransadan müstemleke istemiyeceğini ifade eden hiç bir taahhüt görünmüyor. Üçüncü madde iki tarafı alâkadar eden mütekabil meseleler üzerinde temas ve istisare edileceği anlatılıyor.

Almanya bu deklârasyonu imzaladıktan sonra mihver ile müsellesin dış siyasetinin temeli olduğunu ilân etmekte gecikmedi. Fransa ise Sovyet Rusya ile paktı, yahut günün en mühim meselesi olan diğer bir devlete münasebeti mahsusası hakkında hiçbir şey söylemedi.

Tam bu sıralarda İtalyada Korsika, Tunus, Nis, diye bağırışmalar başlamıştı. Fakat bu İtalyan manevrasının mânası gayet sarihti. Fon Ribbentropun Parisi ziyareti arifesinde İtalya hükûmeti Almanya hükûmetine şu sözleri söylemiye karar vermisti:

"İtalya, gecen eylûlde, Almanyaya büyük bir hizmet ifa etti. Fakat bizim de istirdat edilecek yerlerimiz vardır. Onun için, bizi yardımınızdan mahrum edecek şekilde Fransa ile anlaşmaktan çekinmelisiniz!,,

Almanyanın bu İtalyan manevrasına karşı vaziyeti ne? Bu manevra, Fransa gibi Almanyada da bir sürpriz olarak mı karşılandı? Yoksa İtalyada yapılan "ihtiyarî,, nümayişler Almanya ile birlikte mi hazırlanmıştı? Sonra Almanya bu istikamette ne kadar ileri gidebilir?

Almanyanın çok ileri gitmiyeceğini gösteren bir çok deliller vardır. Alman siyasetinin temeli, büyük devletlerle, hiç olmazsa garpte, harbe girmemektir Halbuki Almanya, Avusturya ve Çekoslovakyadaki hedeflerine harp yapmadan vardığı halde İtalyanın Fransaya karsı talepleri, ancak İtalya ile müttefiklerinin Fransa ile harp yapmalarile tahakkuk edebilir. Hem bu harp yalnız Fransa ile vukubulamaz. Çünkü, İngiltere, İtalyanın, Akdenizdeki statükoyu değiştirmiye kalkmasını lâkaydî ile karşılıyamaz. İtalyanın Akdeniz - deki en dar noktaların iki tarafına da hâkim olması, İngilterenin muvasalasını tehdit eder. İngilte - re ile Fransayı ayırmaksa, bunu Akdeniz vasıtasile yapmıya teşebbüs etmek çok yanlış olur.

Sonra Tunusu, Korsika veya Nisi, silâh kuvvetile zapta teşebbüs etmenin, Çekoslovakya hâdiselerinden daha fazla bir harbe sebep olacağı muhakkaktır.

Almanyanın, İtalya uğrunda böyle bir harbe girmesine ihtimal verilemez. Almanya, anlaşılan Fransayı tedafüî surette tutacak ve kendine şarkta serbest hareket temin edecek tarzda İtalyaya müzaheret gösterecek, fakat bu yüzden harbe girmiyecektir.

Almanyanın bundan sonraki hareketinin şarkta olacağını gösteren bir çok âraz vardır. Onun Çekoslovakya içinden geçmek üzere yaptığı yol, demir muhafızların ortadan kaldırılmaları üzerine Rumanya aleyhinde yaptığı neşriyat, Lehistandaki Ukraynalılar arasında millî hareketin birdenbire ateslenmesi. Almanyanın İtalyan iddiaları yüzünden hareket istikametini değiştirmiyeceğini gösteriyor Bilâkis Almanya, kendi işini kolaylaştırmak için bu iddialardan istifade edecektir.

Belki Almanya, şarkı Avrupada istediklerini yaptıktan sonra Akdenizde İtalyan taleplerine ciddiyetle müzaharet etmesi, imkân haricinde değildir. Çünkü İtalyan talepleri, harpte çıkarsa, Alman ihtiraslarına hizmet eden tarafı vardır.

Fakat bu hizmet şarkî Avrupada, Afrikada ifa edilecektir. Almanyanın garbî Avrupa devletlerile anlaşarak müstemleke almak ihtimali, Yahudilere karşı oynanan son rollerden sonra, sıfıra inmiş bulunuyor. Buna mukabil Alman donanmasının harekete geçerek müstemlekeleri zaptetmesine imkân yoktur. Çünkü İngiltere ile Fransanın deniz kuvvetleri, Alman kuvvetlerine üstündür. Fakat orta Avrupadan, Akdeniz yolu ile Afrikaya çıkan, bir arka kapı vardır. Bu stratejik yolun üzerinde İtalya, Sicilya, Tunus, birer basamak teşkil ediyor. Bugün belki de bu ihtimaller uzaktır. Fakat Almanyaya göre, müstemleke işinde bir darbe daha indirmek için bu yoldan istifade edilebilir.

Ohalde Almanların, Fransa ile deklârasyon imza etmek le beraber, Roma - Berlin mihverinin dış siyasetlerine temel teşkil etmekte olduğuna dair söyledikleri sözleri biraz ihtiyatla karşılamak gerektir. Geçmiş tecrübeler Sinyör Mussolininin her karışıklıktan azamî derecede istifadeyi bildiğini gösteriyor. Bu gibi taleplerin ileri sürülmesi, Münihten sonra, demokrat devletlerin itibarı düştüğüne bir delil teşkil eder. Ağlebi ihtimal bu talepler, General Frankoya muharip hakları verdirmek, yahut Kızıldenizde imtiyaz koparmak için ileri sürülmüştür. Fakat İngiltere ile Fransa derhal mukavemet göstermezse, İtalyanın Tunusu istemekte ısrar etmesi beklenir.

Mister Chamberlain, Romaya yapacağı ziyareti geciktirmek istememiştir. Mister Chamberlain, İtalya tarafından vukubulan talepler üzerinde ısrar edilirse Avrupada tatmin siyasetine ait zayıf emellerin de yıkılacağını tavzih etmelidir.

"The Economist,, den

Karabükte Yeni Tesisat

Muazzam Bir Sanayi Şehri Kuruyoruz

Karabükte, Türk emeği ile modern bir sanayi şehri kuruluyor. Demir ve çelik fabrikalarımızın inşaati hayli ilerlemiştir. Top fabrikamız da gelecek yıl çalışmıya başlıyacaktır. Bu resimler, Devlet Reisimiz İsmet İnönünün dört beş gün önce tetkikler yaptığı Karabük inşaatından iki manzarayı tesbit ediyor.

Yukarıki resimde, Karabük yapıcılarının işten dönüşlerini, yandaki resimde de yeni fabrikalarımızın muazzam izabe fırınlarından birini görüyoruz.

2012.38

GÖRÜŞLER

İmzasız Mektup

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Bir gazete idarehanesine her gün yüzlerle mektup gelir. Bunların içerisinde arasıra imzasını koymak külfetinden kaçan, veya mektubun altına şahsiyetinin ifadesi olan ismini yazmak korkaklığını gösteren muhbirlere rastlarız.

Dün bu mektuplardan bir tanesi daha geldi. Donkişot gibi büyük bir cesaretle yeldeğirmenine hücum eden bu kahraman diyor ki:

"Muhittin Üstündağ için bir sürü neşriyat yaptınız. Fakat neden yalnız onun şahsiyle meşgul oldunuz? Onun yanında çalışan daha falan, falan adamlar vardı, ve bizi şöylece, böylece haraca kesmişlerdi. Cesaret gösterip bunları da yazsanıza!,,

Mektubun imzası yoktur. Hüviyeti ve benliği meçhul bir adam, iddiasını hakikat diye kabul etmek cesaretini bizden istiyor da, kendisi bir küçük imza koymak cesaretini gösteremiyor. Maksadı gayet açıktır. Kendisi siperdedir, iddiasını tevsik için elinde hiç bir delili yoktur. Eğer olsaydı bunlardan bir iki tanesini, bu çok tehlikesiz mektubun içinde sıralardı. O, imza koymak, delil vermek mesuliyetinden azade, köşede bekleyecek, gazeteci, umumî menfaatlerin müdafii sıfatiyle hemen kaleme sarılacak, hattâ biraz araştıracak, fakat bu yazının ve araştırmanın arkasından bir mesuliyet gelecekse, gazetecinin sırtına yüklenecek.

Bu hamiyete, bu cesarete, bu fedakârlığa canlar kurban..

Efendi,

Bildiğin bir hakikat varsa, ortaya koymak cesaretini göster ki, başkalarının cesaretsizliğinden şikâyete hakkın olsun.. Niye karanlıkların içine saklanıyorsun? Bu zifirî karanlığın içinde ben seni nasıl bulayim, senin zamirinde saklanan iddia iftira mı, yalan mı, hiyle mi ben ne bileyim.. İmza, namuslu ve mert adamın damgasıdır. Sen bu damgayı kendi elinle sildikten sonra, ben senin namusuna nasıl itimat edebilirim.. İmzasız mektup, karakteri şüpheli insanın elindeki yangın kundağıdır.

Kundağını sokmak için geceyi bekler, insanların gözünden saklanır. Söylediğin doğru ise, elinde delilin varsa, hakikati, ve hakikatle beraber kendini niçin saklıyorsun?

Yüzünden maskeni çıkar, seni tanıyayım, hakikati göreyim, ondan sonra iddian incelemeğe değerse, bunu yapmak gazetenin vazifesidir. Fakat sen karanlığın içinde, bir gece soyguncusu gibi namus ve haysiyet soygununa çıkmışsan, beni de ortaklığa davete ne hakkın var?

AKA GÜNDÜZ DİYOR Kİ

Minimini Dalgınlıklar Koskoca Gedikler

-SAYIN ZİRAAT VEKİLİNE-

YAZAN: *Aka Gündüz*

Çatalca mıntakasında; iki buçuk ay önceden müracaat ettikleri halde, minimini bir dalgınlık yüzünden yakacaksız kalan köylüler, âciz vasıtamla kudretli şahsınıza yürekten teşekkürlerini sunuyorlar. Tam zamanında ve kurtarıcı bir şimşek tezliği ile imdatlarına yetiştiniz.

Eğer karakışın birdenbire bastırdığını ve minimini bir dalgınlık uğruna ayazdan kaskatı kesileceklerini duyuramamış olsalardı halleri dumandı.

İstimdat telgraflarına yıldırım cevabımız ve candan alâkanız, hem şahsınızın, hem Cümhuriyet Hükûmetinin fazilet eseridir.

Geçen sene de Sinekli - Saray - Çerkesköy bölgesi böyle bir minimini dalgınlık yüzünden frigorifiklenmiş bir vazi - yete düşecekti. O zaman da General Kâzım Dirik haber aldı ve ateşli bir hamle ile işi sıcağa bağladı.

Şimdi gazetelerde şu haberi okudum:

(Şiddetli bir kar tipisi başladı. Silivri yolunda 140 kişi kar altında kaldı. Zarzor kurtarıldılar.)

Bundan da anlaşılıyor ki, köylülerin müracaatları yerinde ve haklı imiş. Acaba her tarafta birden başlıyan azgın kış, başka yerlerde de minimini dalgınlıklar neticesi yakacaksız kalmış köylere rastladı mı?

İşte bu bir meseledir. Fakat hal çaresiz ve tesellisiz değildir. Vaziyeti en yüksek mercie duyurabilmek hal çarelerinin en kuvvetlisi, hükûmetin dikkat ve sürati de en büyük tesellisi oluyor.

Birtakım sapa yerler var ki, dileklerini hemen bildiremiyorlar. Bunu gözönünde tutarak bir yıldırım tamimi ile yakacaksız bırakılmış köyler bulunup bulunmadığını soracağınıza, belki de sorduğunuza eminim.

Güzel ve muaddel Orman Kanununun bütün hükümlerine rağmen kasımın kırk sekizinde yakacaksız bırakılan yerler hakkında ağustos ortasından tedbirler almıyan ormancılar acaba bu minimini dalgınlıklarının açtığı koca koca gedikleri görüp müteessir oluyorlar mı? Öğrenmesini pek isterdim

Bir kucak ocak odunu için devletin en yüksek makamlarını meşgul etmek ve ettirmek doğru değildir. O makamların topyekûn ve kök-temel görecekleri işler vardır. Bölünmüş işleri vazife olarak ellerine alanların artık bu gibi minimini dalgınlıklardan vazgeçmeleri lâzımdır. Bu dalgın arkadaşlar bilmelidirler ki, vatanın bir ağacını korumak nasıl bir vazife ise, o ağacın sahibi ve efendisi olan vatandaşı da korumak bir vazifedir. Kaldı ki, kendileri de bizzat o vatandaşlardan birer tanesidirler.

Büyük Ziraat Kurultayında karşılaşacağımız ön plân işlerinin en önünde orman işlerinin bulunacağını yüzdeyüz umu - yorum.

Rejimin kurulduğu günden bu güne kadar, başarı ile bitirmediği hiçbir iş yoktur. Şu orman denilen müzmin işi de kökünden tırpanlayıp mükemmel bir neticeye bağlıyacağına emin olmamak, şefleri tanıyamamak demektir.

Biraz dertleşmiye, biraz şikâyete, biraz tenkide, biraz ricaya alınabilecek olan bu yazımda asıl maksat sadece teşekkürdür ve teşekkürün de mucip sebeplerini bildirmektir. Eğer kati ve şiddetli emirlerinize inat, yakacaksız köylüler, yine odun alamazlarsa, onu da hemen bildireceğime itimat buyurmanızı rica eder, gerçek saygılarımı sunarım.

★

Suçumu itiraf:

Geçen gün matbaada otu - rurken (Sual Cevap) sütunu için gelen mektuplardan bir kısmını da - yardım için - ben okudum. Ve yine aklım sıra yardım için bir iki sualin cevabını ben yazdım. Mükemmel bir dalgınlığıma rast - gelen o dakikada Mişel Zevako ile Kovadis muharriri Hanri Siyenkiviçi biribirine karıştırıp yanlış daha doğrusu saçma sapan bir cevap vermişim. Sonra ufak bir seyahate çıktım. Bu esnada meslek arkadaşlarından birkaçı mal bulmuş mağribî örneği, hemen hücuma kalkışmış, dönünce haber aldım. Bu suç ve bu dalgınlık saçması tamamen benimdir. Okuyanlardan af ve özür dilerim. Mağribîlerden de hata yaptıkları zaman keçi inadı göstermeyip benim gibi hareket etmelerini beklerim.— A.G

OKUYUCU MEKTUPLARI

Kazlıçeşmede Müskirat Satışı Neden Yasaktır?

Kazlıçeşmeden Bayram Açılay, Hüsnü, Tezcan, Ferhat Arda, Nuri Can imzalarile bir mektup aldık. Bunda deniliyor ki:

«Yedikule haricinde ve Zeytinburnunda gerek açık, gerek kapalı olarak içki satışı serbesttir. Böyle olduğu halde Kazlıçeşmede içki satışı menedilmiş ve buna da hıfzıssıhha kanununun 178 inci maddesi sebep olarak gösterilmiştir. Halbuki, bu, doğru değildir. Nihayet açık içki satan yerlere müsaade edilmiyebilir. Fakat, kapalı müskirat satışını her halde burası için de serbest bırakmak lâzımdır. Kazlıçeşmede oturanları, lüzumu halinde müskirat tedariki için Yedikuleye kadar gitmeğe mecbur etmek doğru mudur?»

★

Bir Tiyatro Binası Lâzım

«Şehir Tiyatrosu zengin repertuarlarından ilkini, (Windsor'un Şen Kadınları) nı temsil ederek yeni tiyatro mevsimine girdi. Eser, baştanbaşa mükemmel bir şekilde oynandı, hiçbir falso ve kusur yoktu. Böyle mühim eserlerin sahnemizde oynandığını, hele muvaffakiyetle temsil edildiğini görmek hepimizin göğsünü iftiharla kabartıyor.

Muhakkak ki, bizde seyirci de var, sanatkâr da var, tiyatroya alâka da var.

Fakat gene muhakkak ki, bir tiyatro binamız bile yok. Bu ahşap binadan ne zaman kurtulacağız ve ne vakit modern bir tiyatro yuvaya sahip olacağız? Öyle bir yuva ki, iç alıcı bir sanatin, en yüksek ilham aşılıyan, terbiye ve örnek veren yegâne kaynağı olsun.»

E. M. Gülsoy

★

Bir Okuyucumuzun Fikri

Lâlelide oturan mütekait İsmail imzasile aldığımız bir mektupta şu satırlar var:

«Belediye reisimiz, şehirdeki ilk teftişleri sırasında, Beyazıt meydanının genişletilmesine lüzum gördü. Ve öğreniyoruz ki, bunun için de derhal harekete geçildi. Bu karar, şüphesiz çok yerindedir. Fakat, gönül, bu güzel meydanın Atatürk'ün bir heykeli ile süslenmesini de istiyor. Acaba bu mümkün olamaz mı?

Sonra, Lâleli yangın yerinden M. Kemalpaşa caddesine uzanan sokaklar, çok bakımsız vaziyettedir. Buraları, yazın tozdan, kışın çamurdan geçilmez bir hal alırlar. Çoğu karanlık ve yolsuzdur. Belediye reisimizin bu civarı da bir defa yaya olarak tetkik etmesini dileriz. Belki, küçük bir himmetle, bu gönül sıkıcı manzaraları bertaraf etmek mümkün olabilir.»

★

Timsi Köyündeki Mektep

«Ben Divrik kasabasının Timsi köyündenim. Timsi köylüleri, Maarif Vekâletinin verdiği projeye uygun bir ilkmektep binası yaptılar. Köyün çocukları buraya devama başladılar. Kısa zamanad cidden büyük istifadeler görüldü. Fakat, mektep üç sınıflıdır ve yavrularımız 11 yaşında üçüncü sınıfı bitirdikten sonra gene ortada kalyorlar. Ve bir iki sene içinde bugün öğrendiklerini unutacak vaziyete geliyorlar. Kazadaki ortamektep bize üç dört saat mesafededir. Çocukları oraya göndermek imkânsız gibidir. Yavrularımızın, hiç değilse ilkmektep tahsilini tam görmeleri için üç sınıflı köy mektebinin beş sınıfa çıkarılmasını alâkadarlardan diliyoruz.»

Davutpaşa İskelesinin tramvay caddesinde 210 numarada Ali Kıratlı

★

Ekmekler Bozuk mu Çıkıyor?

Bir okuyucumuz, birkaç gündenberi Beyoğlu mıntakasında satılan birinci cins ekmeğin eskisine nisbeten yenemiyecek halde, lezzetsiz ve hamur olduğunu bildirerek sebebini öğrenmek istiyor. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

★

Ada Seferleri İçin Dilek

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Denizbankın Ada hattı için yaptığı son kış tarifesinde pazar günleri akşam üzeri Köprüden 18.45 te Adalara bir vapur hareket ettiriliyor. Bundan sonra 20.15 te, yani bir buçuk saat sonra son vapur hareket ediyor. Bu tasnifte 18.45 vapuru, ihtiyacı karşılıyamıyor. Çünkü, Şehir Tiyatrosu ve bütün sinemaların matineleri ancak 18.30 da nihayet buluyor. Eğlenmek için şehre inen Ada halkı, tabii bir çeyrek zarfında ve bu postaya yetişemiyor. Hiç te konforlu olmıyan Köprü iskelesinde saatlerce beklemek yolcular için büyük bir azap oluyor. Bu itibarla, 18.45 te hareket ettirilen vapurun 19 da veyahut 19.10 da kaldırılması, birçok yolcuları bu kış günleri intizardan kurtaracaktır. Denizbankın nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederiz.»

★

Eskişehirde Elektrik Derdi

Eskişehirde okuyucularımızdan A. Akda yazıyor:

"Eskişehir, aylardanberi vakitli vakitsiz ışıksız kalıyor. Elektrik cereyanı, bazan birdenbire kesiliyor ve şehir zifiri karanlığa gömülüyor. Cereyan inkıtaı, bazan 10-15 dakika sürüyor, bazan da iki üç saati buluyor. Bu vaziyetin devam edip gitmesi, önüne geçilmek için şimdiye kadar hiçbir tedbir alınmadığını gösteriyor. Eskişehirlilerin bu büyük şikâyetlerini alâkadarlara duyurmanızı rica ederim...

Avrupanın 140 kuruşluk Meyva Tuzlarına mukabil

Şişe 25 - İki misli 40 - Dört misli 60 - Sekiz misli 100 kr.

HASAN Meyva Özü

İştihasızlık - Hazımsızlık - Şişkinlik - Bulantı - Gaz Sancı - Mide bozukluğu - Dil - Barsak ataleti - İnkıbaz - Sarılık - Safra - Karaciğer - Sıkıntı Sinir - Horlamak ve bütün mide ve barsak rahatsızlıklarına karşı

HASAN MEYVA ÖZÜ Kullanınız

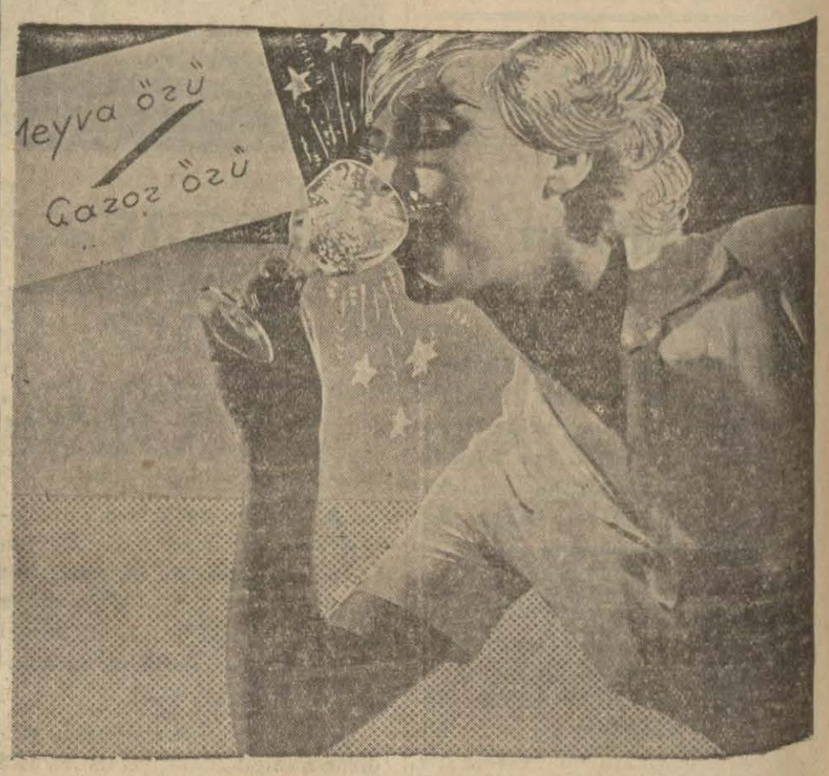

Mide için her yemekten sonra 1-2 tatlı kaşığı yarım bardak su içinde ve müshil için her sabah veya gece yatarken aç karnına 1-2 çorba kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek içmelidir. HASAN MEYVA ÖZÜ meyvalardan ve meyvaların özlerinden yapılmış bir harikai san'attır. Avrupa [illegible] yetle sabittir. Buna rağmen Avrupa meyva özlerinden beş misli daha ucuzdur. HASAN MEYVA ÖZÜ yalnız bir türlü olup şekersizdir ve çok köpürür.

Âşık Ömerin Ağıdı

Ebedî Şefin Ankarada yapılan cenaze merasimi günü Ankara radyosunda cenaze töreni tafsilâtı verilirken bu arada Aşık Ömer adlı bir şairin de "ağıdı„ okunmuştu. Atatürkün ölümüne ağlıyanlar radyo başında bu ağıdı dinlerken bir kat daha içleri sızlıyarak hıçkırmışlardı. Aşık Ömerin "Yüçel„ mecmuasına verdiği bu şiirini oradan alarak derceediyoruz:

Yok gayrı bizlere uyku dünek vay
Kime bel bağlıyak kime dönek vay
Vay amansız ecel alçak felek vay
Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.
Ağla gözüm ağla yaşlar dil olsun
Kurumuş dereler baştan sel olsun.
Çiçek kara açsın çayır kül olsun.
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı.
En büyük, en güzel, en yiğit kayıp
Dereler denizler çağlar ağlayıp
Rabbim de gözyaşı dökmezse ayıp
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı
Her gittiği yere o şan verirdi.
Arslan bakışını görse erirdi
Kaşları yeleden nişan verirdi
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı.
Bakışları şimşek gibi çakardı.
Yarını görürdü düne bakardı
Kürsüye çıktı mı arşa çıkardı
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı.
Her belâyı önler arda atardı
Dermandı her derde hemen yeterdi
Babamızdı elimizden tutardı
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı.
Kaybını yıldızlar bile bileler
Kırıla kanatlar sola yeler
Kurt, kuş duyup cenazene geleler
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı
Millet Atan gitti başın sağolsun
Ölümü devr açsın yeni çağ olsun
Dağlar birer birer yanardağ olsun
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı.
Gitti her ocağın söndü alevi
Yer yüzü dediğin bir ölü evi
Cihan türbe olsa almaz o devi
Türklük yüreğini dağlıyor gayrı
Cihan da bizimle ağlıyor gayrı
Dönmüş denizler gözyaşı tasına
Dünya ortak çıkmış Türkün yasına
Her evden bir ölü çıkmışcasına
Türklük yüreğini dağlıyor gayrı
Cihan da bizimle ağlıyor gayrı
Gökler ağıtlardan titriyor kat kat
Düştü üstümüze gerilen kanat
Onsuz dünya yarım insanlık sakat
Türklük yüreğini dağlıyor şindi
Cihan da bizimle ağlıyor şindi
O hep dolu tuttu boş atmadıydı
Söz verince yaptı aldatmadıydı
On beş yıl tek burun kanatmadıydı
Türklük yüreğini dağlıyor şindi
Cihan da bizimle ağlıyor şindi.
Bizdendi sevinci bizdendi derdi
Biz uyurduk o bizi beklerdi
Uyudu nöbeti bizlere verdi
Türklük yüreğini dağlıyor şindo
Cihan da bizimle ağlıyor şindi.
Kuru yapraklara benzedik bu güz
Her göz kan içinde sapsarı her yüz
Milyonlarız biz babadan öksüsüz
Türklük yüreğini dağlıyor şindi
Cihan da bizimle ağlıyor şindi.
Gök düşsün toprağa toza belensin
Mezarına gece yıldız elensin
Şehitler doğrulsun nöbet dolansın.
Türklük yüreğini dağlıyor şindi
Cihan da bizimle ağlıyor şindi.
Dünya hem kabrolur hem onu gömer
Yıldızlar kandildir semalar kamer
Sus boğulayazdın sus Aşık Ömer
Türklük yüreğini dağlıyor şindi
Cihan bizimle ağlıyor şindi.

MUCURDA:

Mucurda Bir Kadın, Kocasını Öldürtüyordu

Mucur, (TAN) — Karaarkaç köyünde bir kadın, âşıkına kavuşmak için bir aylık kocasına kıymıştır. Tafsilât şudur:

Cemile ismindeki kadın, bir ay evvel evlendiği Tabur isimli kocasının akrabasından Mehmede gönül vermiş ve buna, kocasını öldürmesini teklif etmiştir. Mehmet ilkin reddetmişse de sonradan razı olmuş tur. Cemile, kocasının tabancasını Mehmede vermiş, ikisi bir plân kurmuşlardır. Nihayet Cemile, kocasını babasına gitmeğe ikna etmiş, ikisi yola çıkmışlardır. Mehmet, pusudan ateş etmiş, Tabur yere yuvarlanmış ve öldüğü hissini hâsıl edecek şekilde ağır yaralanmıştır.

Cemile, soğukkanlılığını kaybetmemiş, kaçan Mehmedin attığı ta - bancayı alıp kuytu bir yere sakla - mış, sonra evine dönmüş ve kocasının meçhul bir şahıs tarafından öldürüldüğünü haber vermiştir.

Hemen vak'a mahallıne gidilmiş, çok ağır yaralı olan Tabur Kırşehir hastanesine gönderilmiştir.

Zabıta, Cemileyi ve Mehmedi tevkif etmiştir. Bunlar, hadiseyi yukarıdaki şekilde itiraf etmişlerdir.

Ege Hafriyatı İçin

İzmir, (TAN) — İktısat Vekâleti Turizm şubesi, İzmir hafriyatına yardım için iki bin lira göndermiştir. Hafriyat bu sene kışın da devam edecektir. Türk Tarih Kurumu, son zamanlarda mühim bazı âsâr bulunan Sartta hafriyat yapılmasını kararlaştırmıştır.

Aydının Karacasu nahiyesinde bulunan Afrodisyos eserlerinden 77 parça İzmir müzesine getirilmiştir.

Fikir Biraz Cür'etkârane Görülebilir
Fakat Neticeleri Şayanı Hayrettir.

FEMİL ve BAĞI Kadın olmanın yegâne mahzurunu unutturur.

FEMİL ve BAĞI icad edilince, kadın inanılmayacak derecede büyük bir serbestiye ve emsalsiz bir rahata kavuştu.

FEMİL ve BAĞI her ay tekerrür eden müşkül ve üzücü günlerde kadını bütün düşünce ve eziyetlerden kurtardı. Hayatını ve aile saadetini sigorta etti.

FEMİL ve BAĞI en ince elbise ve en dar banyo mayoları altında sezilmez, kullanan kadın bile mevcudiyetini kat'iyyen farketmez.

FEMİL ve BAĞI mikroblu bezlerin ve pamuk tamponların kadınların bütün hayatlarına mal olan rahim ve tanasüli ıztırablarını ortadan kaldırır.

FEMİL ve BAĞI kanı emici ve muhafaza edici beyaz ve kırmızı hususi iki cins pamuktan kimya harikalarile mikrobsuz bir şekilde yapılmıştır.

FEMİL ve BAĞI bayanların (aylık temizliklerinde) en birinci yardımcısıdır. Sıhhatini seven her kadın,

Femil ve BAĞI

kullanılmalıdır. FEMİL küçük ve yumuşak olduğundan en çantanızda bile taşınır. Her eczane ve ticarethanelerde bulunur

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

ANKARA ETRAFINDA

Yahu, Dedi, Görmüyor musun, Oradaki Benim! O Heykel Yapılırken Ben Atatürkün Muhafızı Bulunuyordum

Ankara trenine bindiğim zaman, uykusuzluk, kuvvetli bir tutkal gibi göz kapkaklarımı birbirine yapıştırıyor, ve yorgunluk, altından kalkılmaz bir borç gibi omuzlarımı çökertiyordu.

Bir yatak kiralamıya karar verdim: Yorgun vücudümü, sakız gibi beyaz, frak yakası gibi kolalı, ve bayramlık çocuk esvabı gibi ütülü çarşaflarla örtülü bir yatağa serecek, ve gözlerimi açınca, kendimi Ankara istasyonunda bulacaktım. Bu yumuşak hülya bana, bir yatağa, bir gece için, bir aylık ev kirası ödemenin acısını bile unutturdu. Kim bilir "Vagon - Li,, memurları, ellerine bir müşteri düşmesinden ne derin bir sevinç duyacaklar ve beni ne büyük bir ihtiramla karşılıyacaklardı? Hem artık restoran garsonları yolumu kesip:

— Biraz sonra gelin... Daha yataklı yolcuları yemeklerini bitirmediler! diyemiyeceklerdi, ve ben, iki tabağına üç lira verdiğim yemekleri, efendilerden sonra sofraya oturan konak müstahdemleri gibi, garsonlardan bir kapı yoldaşı muamelesi görerek yemiyecektim.

Fakat kendisinden bir yatak istediğim "Vagon - Li" memuru, bana hiç te umduğum itibarı göstermedi. Hattâ bilâkis, bu talebim, onun dudaklarında evvelâ mâna veremediğim bir istihza doğurdu:

"— Hiç bu saatte boş yatak kalır mı? dedi.

Sukutu hayal boynumu büktü:

"— Hangi saatte bulunur? dedim.

"— Bir iki gün evvel müracaat etmek lâzım!,,

"Vagon - Li,, de münhal yatak bulmanın, bir dairede münhal memuriyet bulmaktan zor olduğunu anlayınca, gşğsümü kabarta kabarta yaptığım talepten utandım. Ve acemiliğimi etrafa sezdirmekten çekinip, âdeta sadaka istemiş gibi kızararak, uzaklaştım!

Girdiğim kompartımanın bir köşesine, tespih böceği gibi büzüldüm. Fakat bu sefer de, boynumu lüzumundan fazla büküşümün, ve sesimi lüzumundan fazla kısışımın cezasını çektim: Çünkü sabaha karşı gözlerimi açtığım zaman, benim bulunduğum sıranın öteki ucunda oturan yolcunun ayaklarını başımın üzerinde buldum: Kendisini rahatsız etmiş olacağım ki, uyku arasında ayaklarile beni hamur gibi yuğuruyor, yumuşak bir yastık, bir paspas şekline sokmıya çalışıyordu!

Kendi başıma bir yastık ararken, elin ayağına paspas olmuştum. Kendi kendime:

— Vagon - Li senin neyine? dedim. Saylâv kompartımanlarında işin ne? Ve ilâve ettim:

"— Hadden fazla başa geçmek isteyenin âkıbeti, böyle ayak altına düşmektir:,,

Bereket, bazı kimselerin çok ağır dersler alarak anladıkları bu hakikati ben, bu hafif ceza ile bellemiştim!

Buna ne kadar şükretsem yeriydi!

☆

Ankaraya varır varmaz ilk işim, Ulus refikimizdeki refikleri aramak olmuştu.

Matbaa kapısından içeri girerken, karşıma, iki metreden uzun boylu, aba esvaplı, lâpçinli ve küçük bir ağaç kadar iri bastonlu bir adam çıktı:

— Merhaba evlât! dedi!..

— Merhaba efendim!

— Tanıdın mı beni?

Boyile mütenasip heybetteki tavırlarına bakınca, ve trendeki tesadüfü hatırlayınca, köylü bir saylâv olması ihtimalini düşündüğüm muhatabıma:

— Elbette efendim... dedim, tanımaz olur muyum?

— Nasılsın bakalım?

— Arzı hürmet ederim efendim!

— Ne?

— Şey... Teşekkür ederim efendim! İyiyim!..

— Adım ne benim?

Yutkundum:

— Birden hatırlıyamıyorum efendim!

— Anlaşıldı... Sen yabancısısın buranın... Benimle beraber yürü de tanıtayım kendimi sana!..

Bir yeni çam devirmek korkusile, peşine düştüm: O önde, ben ardında, Ulus matbaasından, Ulus meydanına kadar yürüdük. Dev cüsseli adam, atlı âbidenin dibinde durdu. Bekçi sopası kadar kalın parmağile, âbidenin önündeki asker heykellerinden birini gösterdi:

"— Şuna iyi bak! dedi!..

Ben, bir elini gözlerinin üstüne siper ederek uzaklara bakan o öne eğilmiş nefer heykeline bakakren, muhatabım:

— Tanıdın mı? dedi!..

— Maalesef, tanıyamadım efendim!..

— Daha dikkatli bak!..

Daha iyi görmek ister gibi üç dört adım gerileyip, bana şüphe vermiye başlıyan iri yapılı adamdan biraz uzaklaşarak cevap verdim:

— Affedersiniz... Yine tanıyamadım efendim!..

Bu cevap, muhatabımı kızdırmıştı:

— Yahu, dedi, görmüyor musun? Benim heykelim değil mi o?

Sonra izahat verdi:

"— O heykel yapılırken, ben Atatürk'ün muhafızıydım!. Bunları yapan heykelci beni mostra aldıydı... Günlerce bu gördüğün biçimde durdum karşısında!,,

Bu konuşmayı kendilerine anlattığım dostlarımdan, Ankaranın en meşhur simalarından birisi olduğunu öğrendiğim iri yapılı muhatabım, kırlaşmış saçlarını göstererek:

— Bak, diyor, şu mostralık adamı zaman ne hale soktu?

Sonra gözleri yaşararak ilâve ediyor:

"— Fakat gözüm arkada değil... Heykelim onun ayak ucunda. Öldüktken sonra da ayrılmıyacagım ondan..."

Naci Sadullah

Sovyet Tayyarecisinin Cenaze Töreni

Moskova 19 (A. A.) — Dün saat an beşte büyük tayyareci Çkalovun cenaze töreni yapılmıştır.

Dün, şiddetli soğuğa rağmen, Kızıl meydanı ve civarındaki sokakları yüz binlerce halk doldurmuştur.

Saat 14,45 te Stalin ve Molotov ile parti ve hükûmetin diğer ricali, Vazoyu sendika sarayından Kızıl meydana getirmişlerdir. Burada, hükûmet namına Sovyetler birliği halk komiserleri reis muavini Bulganin, partinin Moskova mıntakası sekreteri Çerbakov ve ölünün yaptığı büyük hava seferlerindeki arkadaşı Baydukov birer nutuk söylemiş ve müteakiben, Stalin, Molotov, Kaganoviç, Vorosilof, Kalinin, Andreev ve Çerbakov tarafından kaldırılan vazo, matem marşları çalınır ve toplar selâm atışı yaparken, kaldırılarak Kremlinin duvarına götürülmüş ve orada hazırlanan yere vazedilmiştir. Bu esnada, bombardıman ve avcı tayyareleri filoları uçmuş, üç hafif tayyare de meydan üzerinden çok alçaktan geçmiştir.

Moskova - Şimal kutbu - Amerika uçuşu kahramanının ölümü karşısında Moskovadaki büyük elçiler ve elçiler hariciye halk komiserine ve ataşemiliterler de müdafaa halk komiserine taziyede bulunmuşlardır.

Amerikada Büyük Bir Yangın

Nevyork, 19 (A.A.) — Brooklyn Bahriye tezgâhlarında büyük bir yangın çıkmış ve birkaç benzin deposu tamamile harap olmuştur.

İnönünün Partiye Cevapları

Cümhurreisimiz İsmet İnönü, Parti içtimaı münasebetile çekilen tazim telgrafına şu cevabı göndermişlerdir:

İbrahim Kemal Baybura
C.H.P. İl kongresi Başkanı
İstanbul

C — Cümhuriyet Halk Partisi İstanbul İli kongresi münasebetile bana karşı gösterilen samimî ve temiz duyguları bildiren telgrafınızı aldım. Çok mütehassis oldum. Sevgi ile teşekkür eder ve verimli çalışmalar ve daimî başarılar dilerim.

Reisicümhur
İsmet İnöü

★

Cümhuriyet Halk Partisi Vilâyet İdare Heyeti, dün akşam ilk defa olarak Vali Doktor Lûtfi Kırdarın riyasetinde toplanarak Partiye ait işler hakkında görüşmüştür.

Ticaret Heyeti Bugün Berline Hareket Ediyor

Ankara, 19 (Tan muhabirinden) — Almanya millî iktısat nazırı Funkun Ankarayı ziyaretinde İktısat Vekâletile 150 milyon marklık kredi için prensip anlaşması yapılmıştı. Bu anlaşmada yalnız faiz miktarı ve müddet tesbit edilmiş olduğu için diğer esasları da takarrür ettirmek ve katî mukaveleyi imza etmek üzere Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlunun riyaseti altında bir heyetimiz Berline gitmek üzere bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Numan Menemencioğlu, hareketinden evvel Başvekil Celâl Bayar tarafından kabul edilmiş, Berlinde yapacağı görüşmeler hakkında talimat almıştır. Bu mülâkatta Hariciye ve Maliye Vekilleri de bulunmuşlardır. Berline giden heyetimiz şu zevattan mürekkeptir:

Ziraat Bankası umum müdür muavini Cezmi Erçin, Maliye nakit işleri umum müdürü Celâl Sait, Türkofis müdür muavinlerinden Celâl, Hariciye umumî kâtipliği hususî kalem müdürü Cevdet.

Nafiade Yeni Tayinler Yap ldı

Ankara 19, (TAN Muhabirinden) — Nafia vekâleti memurları arasında yeniden bazı nakil ve tayinler yapılmıştır:

Fen mektebi mezunlarından Mustafa Soysal Giresun şoseler fen memurluğuna, Yüksek mühendis mektebi mezunlarından Muhlis Bingöl Seyhan su işleri mühendisliğine, Salih Poman Aydın su işleri mühendisliğine, Ankara Nafia müdürü Muammer Çavuşoğlu 400 lira aylık ücretle Yapı işleri müdür muavinliğine, Meriç su işleri fen memurlarından Hâmit Eren Aydın su işleri fen memurluğuna, Aydın su işleri fen memurlarından Necati Tansu Meriç su işleri fen memurluğuna, Müfettiş Aziz Turunu nafia müdürlüğü vazifesini de görmek üzere Ankara birinci sınıf mühendisliğine, ikinci umumî müfettişlik nafia müşavirlerinden Galip Benal Münakalât idaresi fen heyeti birinci sınıf mühendisliğine, Erzincan fen memurlarından Halil Kazbek Manisa fen memurluğuna, tarife ve ticaret müşaviri İsmail Küçük İzmir Nafia şirket mümessilleri baş müfettişliğine, tarife ve ticaret mütehassıslarından Rüchan Akıncı adı geçen kısım müşavirliğine terfian, Yüksek mühendis mektebi mezunlarından Ahmet Vefik Malatya su işleri mühendisliğine, Seferberlik istatistik müdürlüğüne, Zat işleri müdürü Sadi tercüme neşriyat ve istatistik müdürlüğüne, Zat işleri tahakkuk memuru Niyazi Karadoğan devlet hava yolları umum müdürlüğü ayniyat muhasebeciliğine, fen memurlarından Niyazi Başaran Balıkesir fen memurluğuna, Tunceli fen memurlarından Niyazi Kütahya fen memurluğuna, İsparta Nafia müdürü Muhtar Amasya Nafia müdürlüğüne, Kastamoni yapı işleri mimarlarından İsmet Özbek Sinop yapı işleri mimarlığına nakil ve tayin edilmişlerdir.

Dünya Foto Röportajları

Fon Ribbentrop Paris seyahat inde bir görüşme esnasında

Pariste pakt imzalanırken devlet ricalinin karılarının resmi

Okyanosta bir Fransız zırhlısının hali

Pariste Italyaya karşı yapılan bir nümayiş

İstanbulda Meyva ve Sebze Niçin Pahalıdır?

(Başı 1 incide)

Aradaki bu fâhiş fiyat farkı ne oluyor? Kimin kesesine giriyor?.. İşte anlaşılmıyan ve anlaşılmasına da kolay kolay imkân bulunamıyan bir muamma!..

İktısat Vekâleti bu muammayı hal etmek ve işi kökünden kesip atmak için harekete geçti. Senelerdenberi yaptırdığı tetkikat neticesinde bütün bu keşmekeşlerin, bütün bu istikrarsızlıkların sebebini teşkilâtsızlıkta buldu ve teşkilâtlandırmıya karar verdi.

Her yeni teşkilâtın, her yeni teşebbüsün başlangıcında maruz kalınması zarurî olan müşkülâtla bu teşkilâtın da karşılaşacağı muhakkaktır. Fakat marifet o müşkülâta karşı koymak ve maruz kalınacak müşkülâtı yenmek için fedakârlığa katlanmaktır.

İstanbulda yaş meyva ve sebze fiyatlarının fahişliğinden şikâyet etmiyen hemen yok gibidir. Herkes biliyor ki, köylüden kilosu 5 kuruşa alınan elma, halde on kuruşa ve manav dükkânında 25 kuruşa satılıyor.

Tanesi Dörtyol köylüsünden bir kuruşa alınan portakal halde 4 kuruşa ve manav dükkânında 10 kuruşa satılıyor.

Taze üzüm, kavun, karpuz ayni şekilde, ayni sistemde muamele görüyor. Sebzelere gelince: Taze fasulya, kabak, patlıcan vesaire ise, müstahsil elinden çıktığı fiyattan bir kaç misli fazlasına satılıyor.

Bu fahiş fiyat farkı, aradaki mutavassıtların elinde mi kalıyor? Hayır.. O da değil..

Yaş meyva ve sebze işlerinde en ziyade kazanan ve ihtikârı yapan kabzımallar olduğunu iddia edenler de vardır ki, bu da doğru değil.. Bunda da çok büyük mübalâğa var.

Filhakika kabzımallar, fedakârlıkları mukabili para kazanıyorlar, fakat bu kazandıkları para herkesin zannettiği ve düşündüğü gibi büyük değildir. Onların da riskleri çoktur. Ekiciye tohum veren, para ikraz eden, küfesini, sandığını gönderen ve İstanbulda o malı satan hep kabzımaldır. Kabzımal, parasının faizini istemekte, emeğinin hakkını aramakta tamamile haklıdır. Eğer bir kabzımal yaptığı her muameleden yüz de beş veya on kazanırsa bunu öpüp de başına koyar.

Onun bütün kazancı devir muamelesindendir. Yaş meyvayı tam zamanında satamıyan bir manav çürümiye mahkûm olan bakiye malından göreceği zararı sattığı mala ilâve eder.

Koca bir küfeye elli, altmış kilo yaş üzüm dolduran bir satıcı, küfenin altında ezilmiye, çürümiye, turşu olmıya mahkûm olan üzümün zararını küfenin üzerindeki üzümlere zammetmiye mecbur olur.

Bir gün halden, kavunun tanesini on kuruşa satın alan bir manav ertesi günü, İstanbula mal hücumundan dolayı beş kuruşa düşen kavunun bu sukutuna karşı dükkânında muhafaza ettiği kavunların uğrıyacağı zararı düşünerek onu ilk fırsatta yirmi kuruşa satmak için elinden ne gelirse onu yapar.

Kâr, zararın ortağıdır. Muhtemel zararlara karşı fazla kâr aramak da mal satanların meşru bir hakkıdır.

Binaenaleyh, bunlara karşı alınacak tedbir çok şümullü ve çok vâkıfane olması lâzımdır. Yaş meyva ve sebze meselesi, her an ve zaman çürümiye müsait bir meta olması itibarile, çok müşkül ve çok nazik bir meseledir.

İstanbul Belediyesi hal' inşa ettirirken, her şeyden evvel büyük soğuk hava mahzenlerini düşünmesi, piyasaya vâki olacak mal tehacümlerini karşılıyacak tedabir alması lâzım iken bunu düşünmemiştir.

Bir malın çürümemesi ne gibi tedabir ittihazını icap ettiriyorsa onların yapılması, hal idaresini düşünen ve hali tesis eden Belediyenin vazifesidir.

Yaş meyva ve sebzelerin nakil vasıtaları standardize edilmedikçe, bu kabil meyva ve sebzelerin bozulması ve çürümesi gibi avakıbına karşı tedabir ittihaz edilmedikçe bunların fiyatlarında istikrar beklenilmesi beyhudedir.

Bütün bu istikrarsızlıklardan zarar gören müstahsil ile müstehliktir. Eğer yaş meyva ve sebze satış kooperatifleri birliği, bütün bu noksanları telâfi edecek tedbirleri almıya muvaffak olur ve müstahsil ile müstehlik arasında âdilâne bir şekil bulursa emin olsun ki, memlekete çok büyük bir hizmet etmiş olur.

Yaş meyva ve sebze satış kooperatifleri Birliğinden çok şeyler bekliyoruz. Yeter ki, istihdaf ettiği gaye ile mütenasip bir teşkilât yapabilsin.

Elektrik Şirketinde

(Başı 1 incide)

tanzim etmiş, ve bu bilânçoyu idare meclisi âzalarının evlerine kadar göndererek birer birer tasdik ettirmek istemiştir. İdare meclisi âzası kendi gıyaplarında ihzar edilen bu bilânçoyu imza edemiyeceklerini söylemişlerdir. Dünkü içtimada bu iddia uzun münakaşaları davet etmiş ve müzakerat müsbet neticeye varamamıştır.

Öne sürülen itirazlar

İdare meclisi âzalarının iddiası şudur:

Bilânçoyu hazırlıyan tasfiye heyetidir. Bu heyet ecnebilerden mürekkeptir. Bu bilânçoda, şirket yasasının 36 ncı maddesi gözönünde tutulmamıştır. Bu maddeye göre "şirketin işletme hasılâtından masarifi umumiye ve meclisi idare tarafından tertip edilen imhayı re'sülmal cetveli mucibince tesisatı iptidaiye ve munzama masraflarının imhasına muktazi mebaliğ tenzil edildikten sonra..."

kaydı vardır ve bu kayda göre şirketin tesisatıiptidaiye ve munzamma masrafları nazarı dikkate alınmak lâzımdır. Halbuki tasfiye heyeti bunları üstünkörü geçerek meclisi idare âzasına körükörüne bir bilânço imzalatmak istemiştir.

Bu sebeple idare meclisi âzasının ekseriyeti bu bilânçoyu kabul etmemiştir. Ve gerek kanuna, gerek şirket nizamnamesine muhalif olduğundan dolayı verilen bilânçoyu imza etmiyerek şirket aleyhinde bir dava ikamesine karar vermişlerdir. Dava ikamesine iştirak eden idare meclisi âzasından yedi kişidir. Bunlar bugün davalarını açacaklardır.

Elektrik şirketi son bilânçosile, bir takım gizli hakikatlerin meydana çıkmasına mani olmak istemişse de, mahkeme, bütün bu gizli hakikatlerin meydana çıkmasına vesile olacaktır.

Tramvay ve Tünel Şirketlerinde

Tramvay ve tünel şirketleri umumi heyetleri de dün saat 15 de fevkalâde olarak toplanmışlardır. İçtimalara idare meclisi ikinci reisi Halid Ziya Uşaklıgil riyaset etmiş ve her iki içtimada da Nafıa ve İktısat vekâletlerini temsilen Nafia şirketler baş müfettişi Sururi Devrimer hazır bulunmuştur.

Ruzname mucibince her iki şirketin vaktinden evvel hükûmete satılması yolunda Nafia Vekâleti ile müzakerelerde bulunmak ve mukavele imza etmek hususunda idare meclisine verilmesi icabeden selâhiyet üzerinde görüşülmüş ve bu selâhiyet meclisi idareye ittifakla verilmiştir.

Dünkü kongrelerde hazır bulunmak üzere şirket idare meclisi reisi M. Spesial'in dün şehrimize gelmesi bekleniyordu. M. Spesial ve Nafia vekâletiyle başlanan müzakerelere devam edecek selâhiyettar heyet henüz gelmemiştir. Ne zaman gelecekleri de belli değildir.

Chamberlain Dedi ki:

(Başı 1 incide)

nakaşa yapılmıştır. Daha sonra Başvekil intizamın muhafaza edilmesi üzerine beyanatına devam etmiş ve İtalya tarafından geçen ilkteşrinden itibaren ancak 200 kişinin İspanyaya gönderildiğini, bunun anlaşmıya mu halefet sayılamıyacağını söylemiştir.

B. Chemberlain Romadaki ikameti esnasında bu meseleyi ne dereceye kadar yoluna koymak mümkün olacağını bilemediğini, fakat hükûmetin politik prensiplerinden katiyen inhiraf etmiyeceğini, esasen İspanyol meselesinin kat'i hallinin daima ve bizzat İspanyollara ait bir iş olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Romaya, muayyen bir programla veya yeni bir hususî anlaşma için gitmiyoruz. Romaya İtalya hükûmetile müşterek alâkalı bütün meseleler hakkında noktai nazar teatisi için gidiyoruz.

Romaya iki noktai nazarı anlamıya gayret ederek karşılıkıl münasebetleri ıslah arzusu ile gidiyoruz, şahsîtemasla karşılıklı itimadı arttırmıya ve bu suretle de Avrupa tesanüdünü ve bilhassa Akdenizde milletler arasındaki itimadın tekrar tesisine hizmet etmek istiyoruz."

Almanya ile münasebetler

B. Chemberlain bundan sonra Almanyadan bahsederek, Münih anlaşmasında Almanya ile münasebetlerin kendi arzu ettiği gibi tesbit edilmiş olduğunu söylemiş ve sözlerine şu suretle devam eylemiştir:

"Harptenberi geçen yirmi yıl zarfında, Alman milleti hakkında pek mahirane bir şekilde muamele yapılmadığını gördük. Nihayet bu milletin büyük vasıf ve meziyetlerini teslim ettik ve Almanyanın Avrupa medeniyetinin ihyasında teşriki mesaisi lüzumunu anladık. Almanyanın inkişafını asla zorlaştırmak istemiyoruz. Bu kuvvetli ve hayatiyet dolu milletin diğer milletlerle teşriki mesai etmesine muvaffak olamazsak, Avrupada hiçbir sahada ne barış, ne de terakki mümkün olacaktır. İngiliz milleti İngiltere ile Almanyanın, Avrupa âleminin diğer milletlerle birlikte, harp tehlikelerini bertaraf etmek yolunu bulmalarını arzu etmektedir. Bu suretle dünyanın diğer milletlerinin de kanaatlerini ifade etmiş olduğunu zannediyorum."

İngiltere, diğerleri de kendi emniyet menfaatlerini gözönünde tutarak ayni suretle hareket etmeleri şartile, silâhlanmayı tahdide daima hazırdır. Fakat diğer billetler gece gündüz silâhlanmaya devam ettikleri müddetce İngiltere de ayni şeyi yapacaktır.,,

Şiddetli hücumlar

Müzakereye liberallerle Sir Arşibald Sinkler ve Loyd Corc da iştirak etmişlerdir. Sir Sinkler Başvekilin birliğe değil, fakat ayrılığa istinat ettiğini söylemiş, Loyd Corc hükûmete şiddetle hücum etmiş, onun diktatörlere baş eğdiğini, diktatörlerin zaviyede sıkıştırılmayınca harbe girişmiyeceklerini ve blöfle iktifa edeceğini anlatmıştır.

Başvekil, Romada yapacağı müzakerelerden Fransanın adım başında haberdar edileceğini, müzakereler mevzuu hakkında şimdiden bir şey söyliyemiyeceğini, işin kendisine bırakılması lâzım geldiğini anlatmıştır..

Başvekil Süveyş kanalı hakkında sorulan suale cevap olarak 1888 mukavelesini imzalıyan bütün devletlerin muvafakati olmadıkça kanalın idaresinde hiç bir değişikliğin yapılamıyacağını söylemiştir.

İtalyaya arazi terki meselesi ileri sürülünce başvekil böyle bir meselenin bahis mevzuu olmadığını, Fransanın bu noktayı kâfi derecede tenvir ettiğini, İngilterenin İtalyaya hiç bir yeri terketmiyeceğini, İngiliz Somalisini İtalyaya terketmenin hiç te düşünülmediğini söylemiştir.

Topraksız Köylüye Arazi Verilecek

Büyük ziraat ve köy kongresi için bütün yurttan Ankaraya gidecek murahhaslar, hazırlıklara başlamışlardır. Kongrede İstanbulu temsil edecek ziraatçilerimiz de gelecek hafta başlangıcında Ankaraya hareket edeceklerdir.

Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu, kongrenin üzerinde çalışacağı mevzular hakkında şu izahatı vermiştir:

"Kongre ruznamesine dahil her madde için Vekâletçe düşünülen şeyleri ve takip edilecek politikayı ayrı ayrı tesbit etmiş bulunuyoruz. Bunları tabettirmedik. Kongre âzasının şüphesiz çok kıymetli olacak fikirlerini ve mütalealarını da nazara alarak kat'i şeklini verdikten sonra bastıracağız ve bu Ziraat Vekâletinin bu işlere ait beş senelik planı olacaktır.

Sureti umumiyede düşündüğümüz şudur:

Partimizin programı her Vekâlete: 1 — Yapıcı ve nümune olucu, 2 — Yaratıcı, öğretici, hızlayıcı rol vermiştir.

Bunlardan birincisini "Akbank" namı altında bugünkü devlet ziraat işletmelerile orman işletmesini tevhit suretile yapacağımız banka ile temin edeceğiz.

Akbank agrikültur kalkınma bankası kelimesinin ilk harflerinden alınmıştır. Ziraat, baytar, orman kısmı gibi sınıf iddialarına mahal vermiş tefsirlerden de sıyrılmak için vekâletin adını da agrikültur Vekâleti şekline sokmak mevzuu bahistir.

Akbank; Ziraat, sanayii ziraiye, ormancılık şubelerini ihtiva edecektir Bugün devlet ziraat işlemelerine verilmiş ve devlet ormanları için düşünülmüş sermayeden başka yeni sermaye istemiyoruz.

Bankanın ziraat kısmı vâsi pamuk ziraati jüt ziraati, geniş mıkyasta virjinya tütünü ziraati, soya ziraati, meyvacılık, vâsi yüncülük, sebzecilik, hayvancılık seleksiyone tohum yetiştirip dağıtmak gibi işlerle uğraşacaktır.

Sanayii ziraiye kısmı, memleket te büyük küçük devletçe kurulacak ziraat kısmını kuracaktır.

Akbank ayni zamanda şu üç mühim mevzula da iştigal edecektir:

1 — Memleketimizin bugünlük ancak sayılı yerlerinde ele alınmasını gerekli gördüğümüz topraksız köylüye veya toprağı bölük büçük köylülere yekpare arazi temini,

2 — Köy bankaları ve köy kredileri,

3 — Zirai sigorta,

Vekâlet teşkilâtına gelince;

Memleketi bölgelere ayırıyoruz. Her bölgede teşkilâtımız köylünün ayağına kadar ileri tekniği götürecek ve her yolda giderek köylü gelirini fiilen arttırmağa çalışacak yayım servisi haline koyuyoruz. Kombina teşkilâtı da bu servisin makanizmasında mühim bir yer tutuyor.

Zirai tedrisat itibarile mevcut yüksek enstitüleri memleket ihtiyaçları bakımından yeni dersler ve ayni zamanda tatbikatla takviye ediyoruz.

Bizzat vekâlet memurları için bugün millî müdafaanın gittiği yoldan giderek geniş mıkyasta tatbikat kursları tertip edilecek ve bu terfie esas alınacaktır.,,

Kış Birden Bastırdı

(Başı 1 incide)

kası bulunduğu için seyrüseferde hayli zorluk çekiliyor.

Fırtına, bu mıntakada telefon hatlarını da bozmuş, hatlar dün öğleden sonra tamir edilebilmiştir. Silivri yolunda fırtınaya tutulan yolcuların adedi 124 tür.

Dün sabahtanberi, hava, şehrimizde de adamakıllı soğumuş, fasılalı şekilde yağmur yağmıştır. Civar kazalara kar düştüğü hakkında yeni haberler geliyor.

Denizlerde Fırtına Şiddetli

Karadenizde ve Egede şiddetli bir fırtına vardır. Denizbank gemilerile birçok şilepler Karadenizde mahfuz limanlara sığınmışlardır. Beykoz ve Büyükdere koylarında birçok yelkenli odun gemilerile bazı küçük şilepler birikmişlerdir. Bu fırtına, mevsimin yapabileceği en kuvvetli fırtınalardan biri sayılıyor.

Fırtınaya rağmen henüz tesbit olunmüş deniz kazası yoktur. Yalnız Deniz Ticareti Müdürlüğünün Karadenizdeki Amasra limanında yaptığı temizleme ameliyesi fırtına yüzünden durmuştur. Denizden çıkarılacak gemi leşleri için Amasraya gönderilen büyük sabih vinç te ilk fırsatta İstanbula getirilecektir.

Anadoluda Kar

Ş. K. Karahisar, 19 (A.A.) — Bir haftadanberi Giresun - Karahisar arasındaki Eğribel dağı otomobillere geçit vermemektedir. İlçemize 13 santim kar yağmıştır.

Tokat 19 (Tan muhabirinden) — Tokat birkaç gündenberi karlar altındadır. Hava, adamakıllı soğumuştur. Grip, fazlalaşmaktadır.

Avrupada Müthiş Soğuklar

Paris, 19 (A.A.) — Devamlı cenup rüzgârları sebebile şimdiye kadar nisbeten iyi giden havalardan sonra hemen bütün Avrupaya antisiklon gelmiş ve şimal ve şark rüzgârlarının tesirile kuvvetli bir soğuk hüküm sürmeğe başlamıştır. İngiltere de dahil olmak üzere bütün Avrupa, kalın bir kar tabakası altındadır. Hararet, Pariste nakıs 8, Berlinde yine nakıs 8, merkezî Avrupanın ve Polonyanın dağlık mıntakalarında nakıs 20 den aşağıdadır. İngilteredeki soğuk, on senedenberi görülmemiş bir derecededir. Soğuk ve çok şiddetli fırtına dolayısile dün İngiltere ile Avrupa arasında irtibat hemen, hemen tamamile inkıtaa uğramıştır.

Soğuk dalgasının tesirleri

Londra, 19 (A.A.) — Avrupanın bir çok mıntakaları Siberyadan gelen soğuk rüzgârların tesiri altında bulunmaktadır. Bilhassa İngiliz adaları on senedenberi bu rüzgârların tesirini hissetmemişti. Bir çok yerlere hafifçe kar yağmakta ve Londra da hafif kar parçaları uçuşmaktadır. Bu vaziyetin daha kesif bir şekilde kar yağmasını intaç etmesinden korkulmaktadır. Sabahleyin vasati sühunet 26 derece Fahrenheit idi.

Bern, 19 (A.A.) — İsviçrenin bir çok yerlerine gece şiddetle kar yağmıştır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

Daima Radyolin ile dişlerinizi fırçalayınız

Radyolin

Müstesna bir formülle ve azamî itina ile yapıldığı ve rekabet kabul etmez bir fiatla satıldığı için yurdda ecnebi mamulâtının hâkimiyetini ortadan kaldırmıştır. Kazandığı bu rağbet sebebile elde hiç stok bulunmadığından da mütemadiyen taze izhar olunarak piyasaya çıkarılır.

Radyolin kullanınız; sade dişlerinizi temizlemek, korumak ve güzelleştirmekle kalmazsınız, verdiğiniz para da kendi cebinizde kalmış olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Her türlü yanıkları,
Kan çıbanları,
Traş yaraları,
Meme iltihapları ve çatlakları,
Koltuk altı çıbanları,
Dolama, akneler,
ÇOCUKLARIN ve BÜYÜKLERİN her türlü DERİ İLTİHAPLARINI

VİROZA

En çabuk ve en emin bir surette
TEDAVİ EDER.
VİROZA
Fennî ve sıhhî bir
CİLD MERHEMİDİR

Nakliye ve Motörlü Birlikler Okulu Direktörlüğünden:

Nk. ve motörlü birlikleri okulu için 300 kuruş yevmiye ile bir marangoz ve bir elektrik makinist ustalarına lüzum vardır. İsteklilerin denemeleri yapılmak üzere aşağıdaki şartlar dahilinde Ortaköyde Orhaniyede Nk. ve motörlü birlikler okulu K. na müracaatları.

A — Türkiye Cümhuriyeti tabiiyetinden ve Türk olmak. Yaşı kırkı geçmiş olmamak.

B — Hüsnühal eshabından olduğuna dair mahallî polis vesikasını haiz olmak.

C — Sıhhî durumu çalışmasına mâni olacak ârazdan arî ve tam olduğuna dair bir heyeti sıhhiyeden raporunu haiz olmak.

D — Evvelce çalıştığı müesseselerden bonservisi olmak.

E — Askerlik hizmetini bitirmiş bulunduğuna dair şubesinden vesikası olmak.

F — Denemede kazandıktan sonra kanunlara ve okul talimatına riayet edeceklerine dair ve beş yıl için kendi arzusu ile ödevini bırakamıyacağına dair noterlikten musaddak bir taahhüt senedi vermek.

(439) (9236)

BULGAR SADIK

Yakın Tarihin En Esrarlı Çehresi : 35

Bütün Köyü Aramağa Koyulduk

Sualimi Bir Dipçik Darbesile Tekrarladım, Aleksi, Bir Kelime Söylemeden Olduğu Yere Yığılıverdi

Dürbünüm saatlerce gözümden, ümden düşmedi. Bu evlere baka aka, bin türlü kuruntularla sa- ahı güç ettim.

Gün aydınlanırken beklediğim kuvvetler de görünmüş. Gelen iki piyade bölüğü köyün rafını saran müfrezemi değiştir- çemberi daralttı.

Güneş doğarken de bir taraftan diğer taraftan yüzbaşı Salih müfrezelerle köye girdik. So- başlarını keserek köyün mey- nda birleştik. Baş başa ver- Kısa bir görüşmeden sonra ştırma tertibatını aldık ve iki dan işe daldık. Köyde sinsi bir izlik vardı.

Bütün başlar eğili, ağızlar kilitli gözler yaşlıydı. Ne yaptıksa dasızdı. Bir ağızdan iki kelime armak şöyle dursun bir çift gö yüzümüze bile baktıramıyor- Sanki karşımızdakiler insan ildi de birer mezar taşıydı. Sa- denberi yaptığımız araştırma- hep sonsuz çıkmıştı. Evlerde ancı bir adam değil ya, sahip- bir kalpak bile bulamamıştık. ye yalan söyliyeyim, çok derin imitsizliğe kapılmıştık.

Köyün büyük meydanında Salih ağa ile karşılıklı otur- ellerimiz çenemizde, tasalı bakışıp konuşuyorduk. Ben verilen haberin yanlışlığına netmiştim. Fakat Salih ağa hükmü kabul etmiyor, aranılan rmların her halde köyde saklı unduğunda ısrar ediyordu. Gör- ü delilleri sayıp döküyordu ve:

— Düşün bir kere, diyordu. Das kardeşi Aleksinin evinde altı pişmiş tavuk ile büyük bir ere helva gördüm. Şimdiye ar hiç görmediğim bu.. .

Salih ağanın birden sözünü kes- ve:

— Altı tavuk ile bir tencere a mı dedin yüzbaşım?.. Bun- kimler için hazırlandığını sor ın mı o herife?..

Diye bağırdım. Ümitsizlikle ce- verdi.

— Sordum. Bu akşam köye ge- orman memurları için ha- dıklarını söyledi.

— İnandın mı bu söze yüzba- Bu herifler ne olursa olsun misafirine bir soğan bile ik- etmezler. Kalk gidelim, şu e- bir daha gözden geçirelim.

Kalktım ve ilerledim. Evde ara- ığımız köşe bucak, açmadığı - yük dolap kalmadı. Ahırı, sa- ığı aradım. Yok, yok, yok.... mahzenine indim, boş fıçı- devirdim. Orada da genzimi an aksırtıcı keskin kokudan a bir şey bulamadım. Ev sahi- Aleksi önde ben arkada mah- den çıkarken, fazlaca karanlık merdiven duvarında göze ba- gibi duran kabarık bir künbet üm, önünde durdum ve elim- oklarken sordum:

— Aleksi bu kabarık nedir, bu- ...?

Şerif cevap vermiyor, sıtmalı bir hasta gibi titriyordu nda. Sualimi bir dipçik dar- tekrarlayınca Aleksi gözleri raber ağızını da açtı, bir kaç udaklarını kımıldattı ve fa- bir kelime bile söyliyemeden ün yere yığılıverdi. Getirttiğim bir kazma ile künbetliği hasıl taşları birer birer söktüm. ma yanları ile tabanı tahta bir dolap çıktı. Dolabın sol nde de bir ocak bacası gibi dan yukarı uzanan bir künk ğü. Bir kaç şiddetli kazma sil dolabın ve künkün ne ol- nu meydana çıkarıverdi. Du- n dökülen kuru toprakların künkün içinden akıp gittiği- rince keyfim de ümidim gi- ti.

Künkün kırık yerinden attığım taşların aşağıdaki boşlukta çıkardığı sesler, gelen tütün duman ve kokuları altımızda, içinde her halde bir kaç kişi bulunan gizli bir mahzenin varlığını gösteriyordu. Dolabın iğreti olan tahtası altında da yepyeni bir manliher tüfeği ile paketler dolusu fişek, büyük bir bohça içinde bir çok bulgarca kitap, risale ve mektup çıktı.

Sıra altımızdaki mahzenin kapağını bulmağa gelmişti. Yüzbaşı Salih ağa ile düşünüyor, toprak üstünde çizdiğimiz evin plânı üzerinde bu mahzene bir kapı araştırıyorduk. Şüphelendiğimiz yerleri kazdırıyor, yere kulağımızı koyup dinliyorduk. Altımızda genişçe bir mahzenin bulunduğu muhakkaktı. Hattâ duygusu pek kuvvetli olan kulaklarım bir takım fısıltılar bile işitmişti. Fakat bir türlü kapıyı bulamıyorduk işte. Binanın etrafında tekrar tekrar dolaştık. Kapıya veya kapağa benzer hiç bir şey gözümüze ilişmedi. Köyün Daskalına, papazına, pazvandına atılan sopalar, yapılan tehdit ve tazyikler de hiç bir netice vermedi.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

SİROZ HASTALIĞI

Onun türlü türlüsü olur: Kimisinde karaciğer küçülür, kimisinde büyür. Sebepleri de başka başkadır: Sıtma hastalığından siroz geldiği gibi frengiden gelir, verem hastalığından da gelir. Fakat en meşhuru, bundan tam 119 yıl önce, Laennek hekiminin tarif ettiği ve çok alkol kullananlarda görülen siroz hastalığıdır. O büyük hekim bu hastalıkta karaciğerin kırmızımtrak bir renge ve balmumu igbi bir kıvama girdiğini gördüğü için hastalığa siroz adını vermşiti, biz de eski hekim dilimizde bunu teşemmüü kebed diye tercüme ederdik...

Demek ki bu hastalığın anlaşılması haylice yeni bir iştir. Halbuki alkol kullanmak pek, pek eski bir âdettir. Onun için insan, acaba, eskiden çok alkol kullananlar siroz hastalığına tutulmazlar mıydı, diye düşünebilir. Buna, tabiî imkân yoktur. Eski zamanda da çok alkol kullananlar şüphesiz bu hastalığa tutulurlardı. Ancak eski zamanlarda hastalığa mahsus bir ad takılmadığından onlara, karınları yahut bütün vücutları şişmiş başka hastalar gibi istiska olmuş derlerdi. İstiska vücutta su toplanması demek olduğundan, eski zamanlarda vücuttaki suyu çıkarmıya yarar diye tanınmış olan ilâçlara çok rağbet edilirdi. Bu rağbet te siroz hastalığının, Leannek hekim onu ayırdetmeden önceki zamanlarda yine çok bulunduğunu anlatır.

Ancak eski zamanla şimdiki zaman arasında, bu hastalık bakımından, fark yalnız bir isim farkı değildir. Eski zamandaki istiska tâbirine karşılık şimdi de karında su toplanmasına karın istiskası diyenler vardır. Fakat bu hastalığın karaciğerde bozukluktan ileri geldiği öğrenildiğindenberi, onun karında daha su toplanmadan önce, karaciğerin bozulduğunu haber veren alâmetlerle biraz önce teşhis edilmesine de -her vakit değilse bile bazı hastalarda- imkân hasıl olmuştur.

Siroz hastalığına tutulan kimsede, karında daha su toplanmadan birkaç ay önce, bu hastalığın yaklaştığını haber veren alâmetler belirir; tabiî hepsi birden değil, birkaçı bir arada olarak: Bir kere iştah kaçar, ilk zamanlarda etle yağlı yemekleri istemezken biraz sonra hiçbir yemek istemez. Hazmı ağırlaşır, birbiri arkasından ishale veya inkıbaza tutulur.

Sinirleri de bozulur: Çok söyler, elinin parmakları titrer, geceleri korkulu rüyalar görür, adaleleri burkulur. Kimisine durup dururken uyku bastırır, kimisi de sebepsiz hüzne tutulur.

Daha sonra karaciğer bozukluğunun asıl alâmetleri meydana çıkar: Kaşıntı gelir, burun üstüste kanamıya başlar. Diş etleri ağrır. Bazısında basur memeleri peyda olur. Sağ böğürde ağırlık olur. Kimisinde ağzından biraz kan gelir...

Doğrusu, bu alâmetler siroz hastalığının yaklaştığını haber vermek bakımından önemli olmakla beraber, çok kimseler onlara aldırmazlar. Mide bozukluğu, iştahsızlık, sinir bozukluğu, kaşıntı her vakit olağan şeylerdendir. İnsan bunların hepsine ehemmiyet verirse hali nereye varır!

Çok alkol kullanmayıp ta kendisinden süphesi olmıyanlar için öyle olabilir. Fakat çok alkol kullananların bu alâmetler zihinlerinde yer tutmalıdır. Bu alâmetlerin birkaçı - belirince bir de aynaya bakmakta ihmal etmemelidir: Beniz sararmış, toprak rengi gibi bir renk almış, zayıflamış, yanakların üzerinde ince ince damarlar meydana çıkmış, bir de gözlerin akına sarılık gelmiş ise... Hemen hekime gitmekte tabiî hiç tereddüt etmezsiniz.

Bundan sonra hastalığın alâmetlerini arayıp bulmak artık hekiminize aittir. Arayıp bulur, diyorum, çünkü alâmetlerin hepsi kendi kendilerini göstermezler, vâkıâ bu birinci devirde bile karaciğerin biraz küçüldüğü, dalağın da -aksine olarak- büyümeğe başladığı çabucak görülür. İdrar isinin, çok su içildiği vakit bile, geciktiği yine çabuk ve kolaylıkla meydana çıkar. Fakat karaciğerin birçok işlerinden hangisinin bozulmadığını anlamak için lâboratuvar araştırmalarına lüzum olur. Onun için hekiminiz bu lâboratuvar araştırmalarına da lüzum gösterirse onları da hemen yaptırmakta ihmal etmemelisiniz.

Araştırmaların neticesi ne olursa olsun, onları beklemeden ilk yapacağınız şey o zamana kadar çok kullandığınız alkolü birdenbire bırakmak olduğunu elbette bilirsiniz...

HİKÂYE

MERHABA KAPTAN MERHABA!

YAZAN: Halikarnas Balıkçısı

Nizamıâlem, sevgi ve sevinci, aile, kabile, sınıf, ve devlet hududlarile tahdit etmişti. Bu adamın neşesi ise güneşin her yerde musiki çınlatan, mevceleri gibi her tarafa taşıp aşıyordu. Adını "kaptan merhaba „ koymuşlardı. Çünkü o kadar içten ve candan bir merhabayla selâmlayışı vardı ki da yanılmıyordu. Meselâ ödenecek bir borc, tedavi edilecek bir hasta, ya hut riyakârlık etmiş olan bir dost dolayisiyle, kaşlar çatık gönül zin dan, somurtkan bir bezginlik ve yorgunluk buludu gibi önüne çöküverdiniz değil mi? Onun mer - habası şimşek gibi parlayıverince, çöken karanlıklar duman gibi savrulup giderdi. Bir kâbus görürken dürtülerek uyandırılmışa dönerdiniz. Fakat iş yalnız kaygudan kurtulmakla kalmıyordu. Gözlerinin fıkır fıkır parıldayan neşesi karşısında, develer gibi üzerimize abanan kederin en iriyarısı bile kargacık burgacık karakuru bir karın cacık olur, gülünç olur, güldürürdü.

Şehirde onun merhabası duyulmadan evvel birbirine rast geli - şenler, birbirlerine ne diyeceklerini bilemiyerek karşılıklı yutkunuyorlardı. Çünkü söylemek istedikleri sözü bulamazlardı. Mırıldandıkları bir basma kalıpla birbirlerinden savuşurlardı.

Merhaba kaptanın neşesinin infilâk kabiliyeti söze hız veriyordu. Merhabayla gönlü boşanıyordu. Selâm, gönülleri soğuk soğuk kitleyen buzları donları bir şangırtıyla kırıyordu.

Mavi mavi esen rüzgârlar gibi musikiye gidiyordu. Söz bütün kıyı boylu boyunca dudaktan gönüle, gönülden dudağa vara vara, yayılıyor. İlkönce çatır çatır tutuşan bir kestane fişeği gibi fitili alıyor; neşeli parlayışla her tarafta merhabalar çınlıyordu.

Merhaba kaptanın bir sürü kaptan ve gemici arkadaşları vardı. Onun bir marifeti de onların öksüz, yoksul kalmış çocuklarını evine almak, ve kendi çocuklarına karıştırmaktı. Karısı bu işe şaşıyordu. Acanım ne oluyor ne oluyor, elin bütün çocukları, bizim başımıza kalıyor diyordu. Evde on yedi tanesi vardı. Bu çocuk kasırgaları, yaylımları, çocuk huzmeleri, hep gelip kadına çatmışlardı. Karısı iki el le ben bunları döğmeğe yetişemiyorum, yirmi elim olmalı diyor - du. Kaptan Merhaba "oldu olacak kırıldı nacak! Ne yapalım? Sokağa mı atalım? Gık da desek mık da desek başa gelmiş bir belâ. Çeke - ceğiz! Oturup da bir de üstelik üzülelim mi? Değmez yahu! İşin alayına, eğlencesine varalım bari! Herhalde eksik olmalarından böyle gülüp, gülüşüp, gürlemeleri daha iyi. Düşün bir kere koy ki topu birden öldüler! O zaman ne yapardın? Onları döğmeğe yirmi elle yetişemiyeceğim diyen sen, o zaman onları ağlamağa elli gözle yetişemiyecektin, a kadınım ben seni bilmez miyim?„ diye cevap veriyordu.

Zaten kadının da için için düşün düğü buydu. Fakat içine doğmuş olduğu bir dünyanın tahtı tesirinde olan kadın özden kaynayan duygularına itimat edemiyor. Acaba doğru muyum? Bana gülecekler mi? Bana kurnaz değil budala mı diyecekler? Hırbo mu diyecekler? Arkamdan tefe mi koyacaklar diye işkilleniyordu.

Kendisi kendi inancının kuvvetiyle kendi ayakları üzerine dik duramıyor. Ve etraftakilerin fikrinden, metinden, pehpeh, ve dalkavukluğundan, devrilen iç varlığına dayak, destek arıyordu. Kaptan Merhaba bu zaafı çaktığı için hemen payandayı tedarik ediyor. Kadının çocuklardan memnun olmakta haklı olduğunu, yine kadının kendisine isbat ediyor. Kadın kendi inancı kuvvetiyle çocukları sevmekte haklı olduğunu göremez, ve

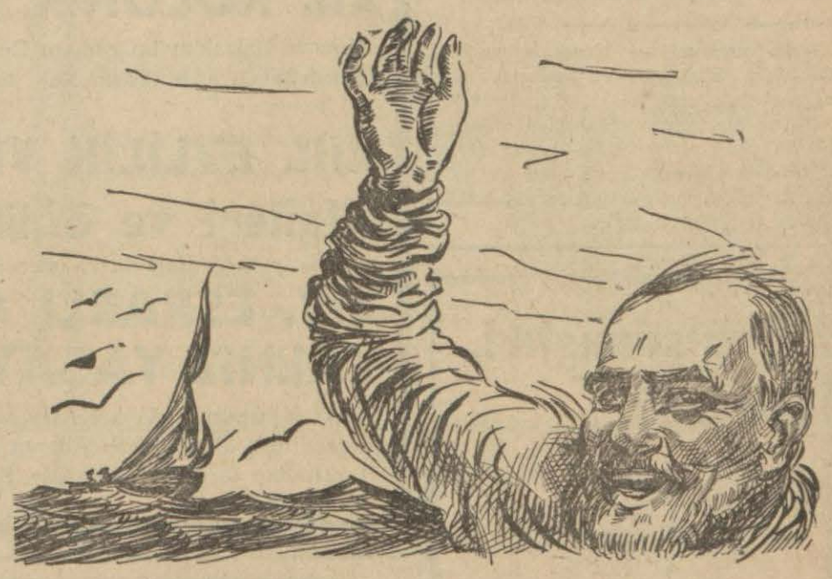

sevgisinin tadına serbestce varamazken, kocasının inanç yardımı ile sevmekte hür olduğunu görü - yor, ferah fahur, vur patlasın çal oynasın seviyor. Sevdikçe sevili - yor. Sevinci dolayisiyle kocasına şükran duyuyor. Ve gerek aptal de sinler gerek hırbo desinler, artık ona vız geliyordu.

Tuhaf adamdı acanım. Ona mün zevi derlerdi, filvaki de ara sıra tenhaya çekilmek isterdi. Bir kaç eş dostundan ayrılıp kapıyı kapayıp yalnız kalınca odada hiç te yalnız kalmamış oluyordu. Bilâkis yalnızlığı kapı dışarısında bırakmış oluyordu. Odanın içinde, odanın dışında bıraktığı insanlarla içinden konuşuyordu. Helva sohbetleri yapıyordu. Seviniyor, ve sevinince ye inde duramıyordu. Şarkı söyleye-, eşe dosta onlarla ne konuşmuş olduğunu onlara müjdeleyesi geliyordu. Fakat lâflar kaskatı arteros kloros kireçlenmiş miydi ne? Sevdiklerine müjde yerine tamtakır kuru bakır lâf sunmaktansa, bütün varlığını bir merhabaya veriyordu.

Neşesi hemen sirayet ediyordu. Sevinçler gönüllerden koptukça, sevinenler hapishanelerden kurtulmuşa benziyorlardı. Bir arılar gelinine benziyordu, bir milyar bikri olsaydı, bir milyar duvağı olsaydı, hepsini fırlatıp bir "merhaba„ da kendini bütün veriyordu. O zaman bir kahkahayla her iş bir yana atılarak, yalnız gülüşülüyordu.

Bir gün kayığına binmiş seferden dönüyordu. Limana girdi, liman kumsalı geniş bir kavis yaparak bir ucunda küçük bir yarım ada teşkil eden tepecik camisinde bitiyordu. Caminin etrafında çardaklar altında kumsallık küçük kahveler vardı. Rüzgâr berrak kıyıdan esiyor ve kaptanın dümenine kumsal inhinasına uyan şırıltılı bir iz dolandırıyordu. Kaptan yanaştıkça kahvelerdeki eş dostu seçebiliyordu işte dülger Mustafa, Zımba sakallı Hacı Ahmet, Duvarcı Mahmut, Bahçıvan Ali, Onlar ne güzel ve sempatik adamlardı! Kaptan onları onlar kaptanı artık apaşikâre görebiliyorlardı. Kıyıdan elli altmış dudaktan birden, bir "Merhaba kaptan hoş geldin!„ ler gürledi.

Kaptan da merhaba hoş bulduk! diyor, ve el kol baş sallıyordu. Fakat sevincinden dümen lekesini kendi halinde unutmuş bırakmıştı. Mavilerin koynundan fırlayan bir sağnak yelkenlerin içine atıldı. Prova birden göklere uçacakmış gibi zağlandı.

Kayık bütün hızı ile kumların üzerine kaydı. Kahvenin içine girdi. Teknenin yarı gövdesi sudan kurtulunca yan geldi. Merhaba kaptan kahvenin yerdeki hasırına devrildi. Hacıyatmaz gibi kıçüstü geldi. Oradakiler merhaba! Merhaba olsun arkadaşlar diye selâmladı. Çardağa çatan armanın amura ve stanco bağları koparak yelken kurtuldu, havaya uçtu, Cami minaresinin ta tepesine takılarak, güldür güldür yapraklanırken kıyı boyunca kopan gülüşe kendi harlayışını katıyordu. Her taraftan Merhaba kaptan Merhaba! Merhaba! Merhaba! duyuluyordu.

Şu neşe ne tuhaf şeydi. Ziyafete neşe gelsin diye içeçek içki, her şeyi getirirdin. Her davetli gelir neşe gelmezdi. Şu merhaba kaptanın cenaze merasimindeyse gelmeyen bir şey varsa matemdi. Somurtayım diyordunuz inadına gülüyordunuz. Ölüm Merhaba kaptanın hayatına sığmıştı. Fakat kaptanın hayatı ölüme sığamamıştı Ölümü neşeyle aşmıştı. Neşesi ve ümidi kapanmış olan gözlerinden parlamıyordu, fakat onu görmüş olan ve birbirlerine neşeyle bakışanların gözlerinde gülüş ve şenlik olmuştu. Azrail orağını sepetlemesine salmıştı. Adamın gövdesini kıymış fakat gönlüne varınca, orak taşa vurulan balta gibi geri teperek, Azrailin kendisini biçmişti.

Her keşidede en büyük ikramiyeleri vermekle meşhur

KADER GİŞESİ

Sizi de zengin ettiği bahtiyarlar arasına almak fırsatını veriyor:

500.000 - 200.000 - 150.000 - 100.000 liralık

İkramiyelerden başka daha birçok büyük ikramiyeleri bulunan

YILBAŞI BİLETLERİNİ

Emrinize hazır bulundurmaktadır. Biletler tükenmek üzere olduğundan

KADER GİŞESİNDEN

TALİHLİ BİLETİNİZİ

almak için acele ediniz. Geçen Yılbaşının en büyük ikramiyeleri

KADER GİŞESİNE isabet etmişti

Türk Hava Kurumu Piyango

Ser Bayii KADER GİŞESİ

İstanbulda Bahçekapıda Tramvay caddesinde No. 19 da Telefon: 23970

Taşra siparişleri derhal gönderilir. Telgraf: KADER İSTANBUL

Ankara Belediyesinden :

Teşrinisani sonuna kadar tekliflerini vermeleri ilân olunan belediye için alınacak benzin motörlü tek ve çift yataklı iki adet imdadı sıhhî otomobili için bazı fabrikaların müracaatı üzerine müddet kânunuevvel 938 sonuna kadar uzatılmıştır. Şimdiye kadar tekliflerini vermiyenlerin bu müddet zarfında belediyeye göndermeleri ilân olunur.

"5069„ "9000„

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye Davet

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Kadıköy şubesi mıntakasına gelmiş olan yedek topçu asteğmeni (Yarsubay) 29009 kayıt numaralı Arif oğlu Abdülkadirin askerlik vesikasile birlikte Kadıköy şubesine müracaatı ve İstanbul haricinde ise adresini bildirmesi.

YENİ NEŞRİYAT:

Halk Türküleri — Konservatuar Halk Türküleri kitabının on beşincisi çıktı. Konservatuar arşivindeki Karadeniz havalarını ihtiva eden plâklardan müessese yüksek nazariyat muallimi Adnan Saygın tarafından notaya alınmış olan bu kitap musiki folklörüne ait ilmi birçok tetkikleri de ihtiva etmektedir.

Kapışılmıştır!.. Neden?...

Çünkü Çanakkalede YAHUDİ taburunun Filistinde yer kapmak için TÜRKLERLE Harp ettiğini

MODERN TÜRKİYE Mecmuası

dün çıkan nüshasında isbat etmiştir.

Onun için kapışılmıştır.

İkinci tabını bu gün almak için acele ediniz.

Fatih Hukuk Hâkimliğinden: Fatihte Fevzi paşa caddesinde 24 No.lu evde ikamet eden ana ve babası Ölü Hüseyin Turna kızı Nadire Turnanın yaşının küçüklüğü hasebile mahkemece vesayet altına alınmasına karar verilmiş olduğundan mumaileyhanın talebi vechile ayni yerde ikamet eden amcası Ferhat Naci Turnanın vasi tayin edildiği kanunu medeninin 371 inci maddesine tevfikan lân olunur. (13032)

İstanbul 3 üncü İcra Memurluğundan: Bir alacağın temini istifası zımmında haczedilip paraya çevrilmesine karar verilen çocuk hırkası, yün kazak, yün kuşak, yatak çarşafları, kırmızı velensa vesaire Yenicami avlusunda Abacılar sokağında 66 No. lu dükkân önünde 29-12-938 tarihine müsadif Perşembe günü saat on beşte birinci açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Şehremini Arpaemini mahallesi Kürkü bostan sokak 5 numaralı hanede vefat eden Lûtfiyenin tarihi ilândan itibaren alacak ve borçlularının bir ay ve iddiayi veraset edenlerinin üç ay içinde mahkememize müracaatları aksi halde terekesinin hazineye devrolunacağı ilân olunur. (13049)

Almanca Bilen İyi Bir Kimyager Aranıyor

Ankarada Büyük bir müessesede çalışmak üzere tecrübeli, muktedir ve iyi almanca bilen bir Kimyagere ihtiyaç vardır. İlk Maaş 350.- liradır. Talip olanların tahsil derecelerini ve tercümeihalini bildirir bir mektupla bir hafta zarfında İstanbul 176 No. P. K. adresine C. T. Rümuziyle yazmaları.

Öksürük için en müessir ilâç Pektorin Komprimeleri

Kutusu 35 Kuruş

Beşir Kemal - Mahmud Cevad ECZANESİ Sirkeci - İstanbul

Dr. Suphi Şenses

İdrariyolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız Tel. 43924

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyatı T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Ankara Kütüphanesi:

Kanaat Kitabevi tarafından neşrine başlanan ve on sayısı tabe dilip evvelce ilân edilmiş olan ANKARA KÜTÜPHANESİ'nin neşredilen diğer numaralarını da bildiriyoruz:

XI. DENİZİN HÜCUMU:

Jül Ver'nin harikalar dolu ve heyecan uyandırıcı bu romanı İ. Fahri Sertelli tarafından tercüme edilmiştir. Fiatı 50 kuruştur.

XII. KOLONEL ŞABER:

Honore Balzak'ın bu romanı Restorasiyon zamanındaki Fransız hayatını tasvir eder, Yaşar Nabi tarafından tercüme edilmiştir. Fiatı 50 kuruştur.

XIII. EVLİLİK VE BEKÂRLIK Bilgileri ve öğütleri: Gerek gençlere, bekârlara, gerek evlilere sıhhî ve içtimaî öğütleri ihtiva eder. Fiatı 50 Kuruştur.

XIV. ESRARLI ADA: II. NCİ KISIM: YALNIZ YAŞAYAN ADAM:

Birinci kısmını HAVA KAHRAMANLARI teşkil eden ve evvelce neşredilmiş olan Esrarlı Adanın ikinci kısmıdır. Yine Fehmi Baldaş tarafından tercüme edilmiştir. Fiyatı 50 kuruştur. Üçüncü kısım da basılmaktadır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Lira K.	Muhammen B. Tutarı Lira K.	% 7,5 Teminatı Lira K.	Eksiltme saati
Elektrik motörü	2 adet	175.—	350.—	26.25	14.—
„ motörü "0,5„	3 „	75.—	225.—		
B. K. kudretinde					
„ „ "2„	3 „	150.—	450.—	50.62	14.30
B. K. kudretinde					
	6		675		

1 — İdaremizin İzmir Tütün fabrikası kıyım makineleri için 2 adet elektrik motörü ile paket makineleri bandrol kısmı için 3 ve paket kısmı için de 3 adet olmak üzere 6 adet elektrik motörü şartnameleri mucibince ayrı ayrı pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 13.1.939 tarihine rastlıyan cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fennî teklif ve kataloğlarını tetkik edilmek üzere ihale gününden en geç bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine verilmesi ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. "8632„

★

Cinsi	mikdarı	Muhammen B. Beheri Lr. Ku.	Muhammen B. tutarı Lr. Ku.	% 7,5 teminatı Lira Ku.
Sert lâstik	300 kilo	2.80	840.—)	
Yumuşak şambre lâstiği	300 „	2.80	840.—)	
Ebonit	180 „	2.80	504.—	163.80
			2184.—	

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarda cins ve miktarı yazılı kauçuklar açık eksiltme usulile satın alıncaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 22—XII—938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — Isteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8895)

Beyoğlu Tapu Sicil Muhafızlığından:

Tophanede Defterdar mahallesinin Defterdar yokuşu caddesinde eski 31, 33 sayılı gayri menkulün Beyoğlu Vakıflar müdürlüğünve Vakfı namına tescili istenilmiş ise de kaydı bulunamıyan bu yer hakkında tahkikat yapılmak üzere 30.12.938 tarihinde mahalline gidileceğinden işbu gayri menkul hakkında tasarruf iddiasında bulunanların on gün zarfında ellerindeki vesaikle birlikte Beyoğlu Tapu Sicil Muhafızlığına yahut keşif günü mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (9242).

Kapalı Zarf Usuliyle Eksiltme İlânı

Çifteler Aygır Deposu Müdürlüğünden:

Mahmudiye merkezinde mevcut Tay ahırının 16501,09 lira keşif bedelli tamiratı 20/12/938 tarihinden 5/1/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 şe kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Eskişehir Nafıa müdürlüğünde toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır. Muvakkat teminat 1237 lira 58 kuruştur.

Bu işe ait proje, tafsilât ve hulâsa keşifleri, fennî şartname, eksiltme şartnamesi mukavele projesi her zaman Nafıa müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin ihale tarihinden en az sekiz gün evvel Eskişehir vilâyetine müracaatla alacakları ehliyetname ve senesi için muteber Ticaret odası vesikalarını 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile teklif mektuplarına eklemeleri lâzımdır. Mektuplar 5/1/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine tevdi edilmiş olacak ve posta ile gönderilecek mektuplar iadeli teahhütlü ve mühür mumu ile mühürlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz. (9215)

Bütün dünyada KAZANDIĞI SÖHRET VE RAĞBET **SABA** RADYOSUNA Radyolar kraliçeliğini KAZANDIRMIŞTIR

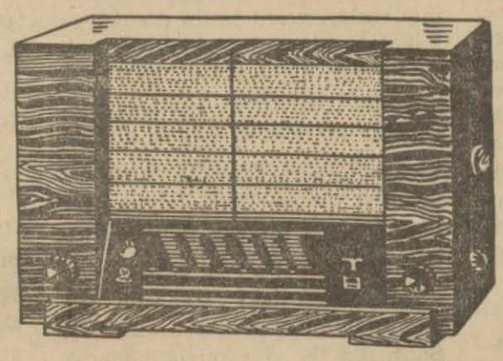

SABA RADIO

Teşhir ve satış salonu: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

EDİSON Müessesesi

Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

500 çift Dağ fotini, 500 çift tırmanma fotini 22.12.938 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 9750 lira, ilk teminatı 731 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

"410„ "8877„

★

2500 adet çuvalın açık eksiltmesi 2-1-939 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İki adet çuval nümunesi mevcut olup birisinin tahmin bedeli 43 kuruş, diğerinin 53 kuruştur. İlk teminatı 99 lira 37 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (435) (9142)

★

1550 ton kadar buğdayın kırdırılmasının kapalı zarfla eksiltmesi 26—12—938 pazartesi günü saat 15 de Tophanede levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 9904 lira 72 kuruş, ilk teminatı 742 lira 85 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. Isteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (417) (8953)

★

Bursa ve Mudanyada bulunan birliklerin ekmeklik unları için kırıdırılacak 200 ton buğdayın kırdırma pazarlığı 26-12-938 pazartesi günü saat 15 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1930 lira teminatı 289 buçuk liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri.

(440) (9237)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 11775 lira olan 10.000 metre yerli empreye yoken bezi ile 5000 metre vagon körükleri için yerli keten bez 22.12.1938 perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ile 883 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat ve teklif mektuplarını muhtevi zarflarını eksiltme günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (8831)

★

Muhammen bedeli 16000 lira olan 400 metre mikâbı kayın kereste 4.1.939 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1200 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde İdare mağazalarından dağıtılacaktır. (9200)

★

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 4 gurup malzeme ve eşya her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hizalarında yazılı tarihlerde H. Paşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her gurup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 50000 adet 25 × 25 C/m eb'adında trotuvar için çimento kare muhammen bedeli 4000 lira ve muvakkat teminatı 300 lira olup açık eksiltme 4.1.1939 çarşamba günü saat on buçukta yapılacaktır.

2 — 100 adet muşamba fırçası 2000 adet vagon yıkamağa mahsus fırça muhammen bedeli 1380 lira ve muvakkat teminatı 103 lira 50 olup açık eksiltme 4.1.1939 çarşamba günü saat on buçukta yapılacaktır.

3 — 150 adet demir el arabası muhammen bedeli 1725 lira ve muvakkat teminatı 129 lira 38 kuruş olup açık eksiltme 9.1.1939 pazartesi günü saat on buçukta yapılacaktır.

4 — 22000 adet muhtelif marka ve renkte dikiş ipliği muhammen bedeli 2371 lira 48 kuruş ve muvakkat teminatı 177 lira 87 kuruş olup açık eksiltme 9.1.1939 pazartesi günü saat on buçukta yapılacaktır. (9223)

Nafıa Vekâleti İstanbul Elektrik Umum Müdürlüğünden:

Eksiltme İlânı

1 — Muhammen bedeli 1925 lira tutan muhtelif çeşitte 750.000 adet makbuz kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 29.12.938 perşembe günü saat 16 da idarenin Tünel başında Metro han binasının 6 ncı katında toplanacak arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Bu işe ait şartnameler idarenin levazım müdürlüğünde parasız olarak tevzi edilmektedir.

4 — Muvakkat teminat (144.38) yüz kırk dört lira otuz sekiz kuruştur.

5 — Teklif mektuplarının 2490 numaralı kanun ahkâmına uygun olarak eksiltmeden en az bir saat evvel komisyon reisliğine verilmiş bulunması lâzımdır. (9118)

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. SALİH NECATİ Bahçekapı

KOLİNOS

Dişlerin zineti olan cilâlarını bozan sarı lekeleri yok eder. Ağızda kalan yemek bakiyelerini süpürerek tehlikeli mikrop tohumlarını der hal imha eder. KOLINOS'u tecrübe ediniz. Sağlam ve pembe diş etlerine, parlak ve mücellâ dişlere sahip olmak örnüzün sonuna kadar zinde dişlere malik olmak için Amerikan KOLINOS diş macununu kullanınız. Dişlerinizin güzelliği ile gülüşünüzün parlaklığını yükseltiniz.

Zira Teksif Edilmiş Fennî Bir Diş Macunudur.

Kullanışta iktisadî olması hasebiyle muhteviyatı uzun zaman devam eder. Kuru Fırça üzerine bir santimetre koymak kâfidir. KOLİNOS kullanıldığı zaman kabaran şifa verici köpüğü dişlerin en ufak köşe ve aralıklarına kadar giderek nüfuz eder.

Büyük Tüpü 40, Küçük Tüpü 22,5 Kr.

384

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı SİNGER saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ile 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradaki muhterem müşterilerimize arzu ettikleri takdirde yeni katalok gönderilir.

SİNGER SAAT MAĞAZALARI — İstanbul Eminönü. Tel: 21964.

HİÇ BİR HEDİYE

Hacı Bekir Şeker ve Lokumu

kadar makbule geçmez.

ALI MUHIDDIN HACI BEKIR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Samsun Valiliğinden:

Mukavelesi feshedilerek yeniden açık eksiltmeye konulmuş olan Samsun - Bafra yolunun 0X658 — 33X000 kilometresi arasındaki şosenin esaslı tamiri ve (10) adet bir metrelik ve (1) adet üç metrelik menfez ve 2X137 - 2X349 kilometleri arasındaki Varyant inşaatının müteahhit tarafından ifa edilmemiş kısmı inşaatı eksiltmesine talip çıkmadığından ihale 1.12.1938 tarihinde (10) gün temdit edilmişti. İhale günü icra kılınan tetkikatta (2490) numaralı kanunun (43) üncü maddesi gereğince yapılan bu temdit ilânının (7) inci madde hükümleri dairesinde ifa edilmemiş olduğu anlaşıldığından (10) gün temdidin hükümsüz addedilmesi lâzım gelmiş ve işbu eksiltme 12.12.938 tarihinden muteber olmak üzere (10) gün uzatılmıştır.

1 — Keşif bedelleri (136764) lira yüz otuz altı bin yedi yüz altmış dört lira (94) kuruştur.

2 — Muvakkat teminat (8088) sekiz bin seksen sekiz lira (25) kuruştur.

3 — İhale 1 inci kânunun 22 inci perşembe günü saat 16 da Vilâyet Daimî Encümeninde (2490) sayılı kanunun (43) üncü maddesi gereğince açık eksiltme suretile yapılacaktır.

4 — Bu işe ait evraklar şunlardır:

A — Keşifnameler,

B — Eksiltme şartnamesi

C — Fennî şartnameler,

D — Hususî şartname

E — Projeler,

F — Mukavele projesi,

G — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

5 — Eksiltmeye girebilmek için carî sene içinde Ticaret Odasında kayıtlı bulunduğuna dair vesika ile bundan evvel bir defa da yüz bin liralık iş yapmış olduğuna ait vesika ibrazı şarttır. Bu hususiaki talimat göreğince ehliyet vesikasının ihale tarihinden 8 gün evvel Samsun vilâyetine müracaatla istihsali lâzımdır.

6 — İhale "2490,, sayılı kanun hükümlerine göredir.

7 — İstekliler bu işe ait evrakı (8) lira (11) kuruş bedel mukabilinde Ankara, İstanbul ve İzmir vilâyetleri Nafia Müdürlüklerinden alabileceklerdir. (9198)

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Mahkememizce terekesine vazivet edilen Sehremini İbrahim çavuş mahallesi Yavlâ caddesi 6 numaralı evde 21-10-938 tarihinde vefat eden Abdullah kızı Hikmetin tarihi ilândan itibaren alacak ve borçlularının bir ay ve varis iddiasında bulunanların üç ay zarfında mahkemeye müracaatları aksi halde terekesinin hazineye devredileceği ilân olunur. (13050)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis Kostantin Grizagoridisin varı hissesine mutasarrıf olduğu ve 9-1-939 tarihinde birinci ve 24-1-939 tarihinde ikinci arttırması yapılacağı 9-12-938 tarihli Tan ve Son Posta gazetelerile ilân edilen iki Gayri Menkulden Beyoğlu Kalyoncu kulluğu Kameriye sokak 26, 28, 30 yeni 44 No.lu dükkânın konan kıymeti sehven yazılmadığından umumuna 3500 Lira kıymet konduğu bilinmek üzere ilân olunur. (13028)

Halk Maskeleri Satışı
TÜRKİYE KIZILAY

Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Cemiyetimiz tarafından sayın halkımızı zehirli gazlardan korumak için yaptırılan Halk Maskeleri 1/12/938 tarihinden itibaren satışa arzedilmiştir.

Kâfi malûmatı havi Prospetüslerile birlikte ayrı ayrı kutular içinde bulunan bu maskelerden edinmek istiyenlerin Ankarada Umumî Merkezimize, İstanbulda Yenipostane civarında Kızılay hanında depomuz direktörlüğüne müracaatları rica olunur.

Yukarıda yazılı satış yerlerinden perakende veya toptan ya bizzat müracaat ederek satın almak istiyenlere veya memleketimizin her hangi bir yerinden parasını göndermek suretiyle sipariş yapacaklara ambalâj ve posta masarifi Cemiyetimize ait olmak üzere beher maske altı lirava verilir.

Ankara Belediyesinden :

Belèdiyemize alınacak beş motopomp için isteklilerin tekliflerini teşrinisani 938 sonuna kadar vermeleri ilân edilmiş iken bazı fabrika mümessillerinin müracaatı üzerine tekliflerini yetiştirmedikleri anlaşıldığından işbu müddet kânunu evvel 938 sonuna kadar temdit edilmiştir. Şimdiye kadar tekliflerini yetiştirmiyenlerin bu müddet zarfında göndermeleri ilân olunur. (8900) (5068)

Haricî Askerî Kıtaat İlânları

Tayyare fabrikaları için 25 tane makkap tezgâhı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedeli 27500 lira ilk teminatı 2063 liradır. Eksiltmesi 20.1.939 cuma günü saat 15 te Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 138 kuruş mukabilinde Ankarada komisyonundan alınır. İsteklilerin belli gün de saat 14 de kadar kanunun 2, 3 üncü maddesinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını Ankarada komisyona vermeleri. (676) (8767)

★

Hepsine tahmin edilen fiat 26,000 lira olan 23 kalem ecza kapalı zarfla satınalınacaktır. Eksiltme 26—1—939 perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat 1950 lira olup şartnamesi 130 kuruşa Vekâlet satınalma komisyonundan alınır. Eksiltmeye girecekler kanunun 2—3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Ankarada komisyona vermeleri. (690) (8903)

★

Eksiltmede olan iş 492 ton Kırklareline ve 123 ton Vizenin buğdayının öğütülmesidir. İhalesi kapalı zarfla 29-12-938 perşembe günü yapılacaktır. Saat 11 dedir. Kırklarelinin muhammen bedeli 2 kuruş 6 santim, 2 kuruş 15 santim de Vizenindir. Şerait ve evsafını okumak istiyenler hergün komisyonda okumaları ve ihalesine taliplerin saatinden evvel teklif mektuplarını Tekirdağında satınalma komisyonuna vermeleri.

(708) (9014)

★

Beher metresine tahmin edilen fiatı 575 kuruş olan 15500 metre kurşuni kaputluk kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 12/1/939 Perşembe günü saat 11 dedir. İlk teminatı 5706 lira 25 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi 450 kuruşa Ankarada Komisyondan alınır. Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna gelmeleri.

"696,, "8955,,

★

Beher metresine tahmin edilen fiatı 380 kuruş olan 8500 metre lâcivert kumaş kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 5İkincikânun 939 Perşembe günü saat 11 dedir. İlk teminatı 2422 lira 50 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi 162 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti Satınalma komisyonunda verilir. İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. "698,, "8957,,

Beher çiftine tahmin edilen fiat 445 kuruş olan 32000 çift okur kundurası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 4-1-939 çarşamba günü saat 11 dedir. İlk teminatı 8370 liradır. Evsaf ve şartnamesi 712 kuruşa Ankarada Komisyondan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı vesaikle beraber teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. (699) (8958)

★

Beher metresine tahmin edilen fiat 575 kuruş olan 13200 metre elbiselik Gabardin kumaş kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 7/1/939 Cumartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı 5045 liradır. Evsaf ve şartnamesi 380 kuruş mukabilinde Ankarada Komisyondan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. "700,, "8959,,

Beher kilosuna tahmin edilen fiat 249 kuruş olan 70000 kilo Sarı sabunlu kösele kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 3/1/939 Salı günü saat 11 dedir. İlk teminatı 9965 liradır. Evsaf ve şartnamesi 872 kuruş mukabilinde Ankarada komisyondan alınır. Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. "701,, "8960,,

★

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 92 kuruş olan yüz bin kilo sadeyağı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 29 Birincikânun 938 Perşembe günü saat 11 dedir. İlk teminatı 5850 liradır. Evsaf ve şartnamesi 460 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. (703) (8962)

★

505 ton Bursa ve 45 ton Mudanya garnizonu için ki, ceman 550 ton levamarin kömürü 4-1-939 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarf ile eksiltmepe konulmuştur. Münakasa Bursada Tüm satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat 863 liradır. Şartnamesi İst. Levazım âmirliği satın alma komisyonunda ve Bursada Tüm satınalma komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar teminat ve kanunî vesikalarile müracaatları.

(717) (9239)

KANZUK
ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,,

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK Eczanesi
Beyoğlu İstanbul

Başka Kim GENÇLEŞMEK İSTİYOR?

Bayan Marcilla, nasıl on yaş daha gençleştiğini anlatıyor

Bayan Marcilla'nın yüzündeki şayanı hayret güzellik tebeddülünü gösteren fotoğrafları

Siz de böyle muvaffak olabilirsiniz

Lûtfen bunları okuyunuz

60 - 70 yaşlarındaki kadınların buruşuklukları altı hafta zarfında zail olmuştur. İşte, hastanelerde tecrübesi yapılan ve bir Viyana Tıp mecmuası tarafından ilân edilen şayanı hayret neticeler... Cildin BİOCEL cevheri ile beslenmiş olmasıdır. Bu kıymetli cevher, pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde vardır.

İşte bu kremi kullanan ve yüzündeki şayanı hayret güzellik tebeddülâtını yukarıdaki fotoğraflarında görülen Pariste Bayan MARCİLLA'nın tecrübesini anlatan şu mektubu okuyunuz:

"Bu, benim için bir harika oldu. Takriben iki ay oluyor; alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında buruşukluklar vardı. Bugün ise bütün arkadaşlarım kadife gibi yumuşak ve buruşukluklardan âri olan yüzüme takdirle bakıyorlar. Hepsine ne yaptığımı söyledim.

Cild unsuru olan pembe renkteki Biocel'li Tokalon Kremini kullandığımı anlattım. Bir çokları bana güldüler, fakat bizzat tecrübe edip şayanı hayret semeresini görünce, hepsi de hak verdiler ve memnun kaldılar. Geceleri yatmazdan evvel pembe renkteki Biocelli Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken cildinizi besler ve canlandırır.

Her sabah biraz daha gençleşmiş kalacaksınız. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Bu suretle cildiniz yumuşamış ve beyazlaşmış olur. Bütün siyah noktaları eritip açık mesameleri sıklaştırır. Binlerce ahvalde görülen tesiri kuvvetli bir garantidir. Hemen bugünden itibaren her iki kremden birer vazo alarak tecrübe ediniz. Birkaç hafta zarfında faydalı tesirini görmediğiniz takdirde bayiinize iade ederek parayı geri alabilirsiniz.

KIŞ GELİYOR...

Ufak bir üşütme başmıza büyük bir hastalık çıkarabilir. Bunun için derhal bir

SEFALİN

ALINIZ

Nezle-Grip-Baş-Diş ve Romatizma

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız ve ısrarla SEFALİN isteyiniz

1 lik ve 12 lik ambalâjı vardır.

Sene nihayeti

HEDİYE ZAMANIDIR..

Dostluklar-büyük olsun, küçük olsun-herkesin ıktıdarına göre, büyük veya küçük hediyelerle idame edilir. Bilhassa FAYDALI HEDİYELERİN hatırası daha çok omürlüdür. Lütfen müessesemizi ziyaret ediniz. Müteaddit çeşitlerimiz arasında hedivelik esyanızı behemehal bulacaksınız.

Siz bedelini çoktan unutacaksınız, fakat hatıranızı daima minnetle sakliyacaklardır.

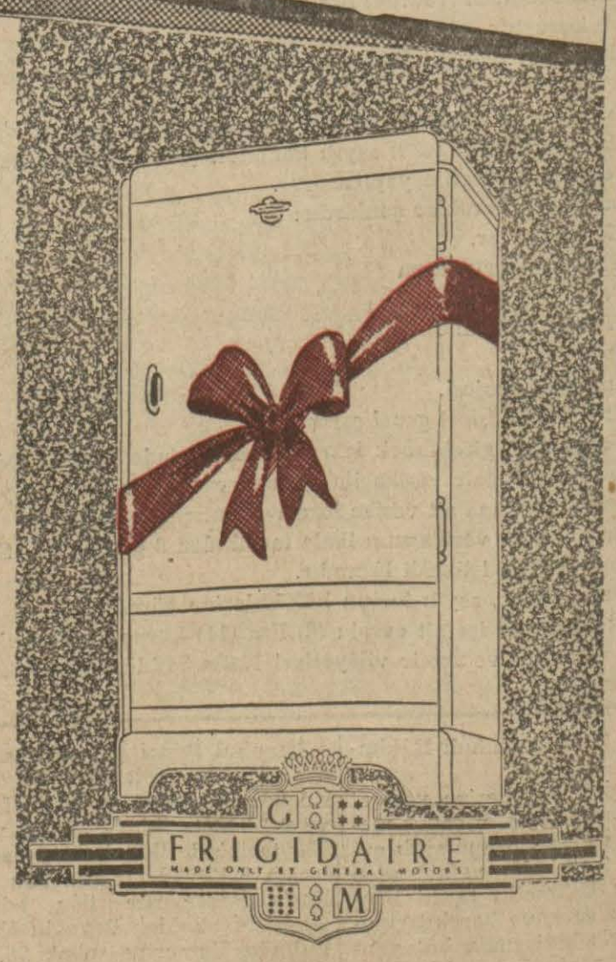

Bourla Biraderler

İSTANBUL ANKARA İZMİR